ABC

NOWINY CODZIENNE

Nr. 346 A Rok XIII

WARSZAWA PIĄTEK 18 listopada 1938 R.

Cena 10 Gr. w

TYLKO WIERZĄCY I WALCZĄCY ZASŁUGUJĄ NA MIANO LUDZI, BO TYLKO ONI POSIADAJĄ TE CECHY ISTOTY LUDZKIEJ TO JEST INICJATYWĘ I ODWAGĘ I MOGĄ SIĘ STAĆ SIŁĄ HISTORYCZNĄ.

Stanisław Szczepanowski.

Polowania na żydów w Gdańsku

Ameryka atakuje Trzecią Rzeszę

za rozporządzenia antyżydowskie

Jak już wczoraj donosiliśmy, rozmowy angielsko - amerykańskie na temat zorganizowania emigracji żydowskiej z Europy środkowej i wyszukania dla nich odpowiednich terenów kolonizacyjnych, jak dotychczas nie dały żadnych konkretnych rezultatów. Niemniej jednak przedstawiciele obu mocarstw w dalszym ciągu zastanawiają się nad rozwiązaniem tego niezmiernie ważnego problemu, będąc naciskami przez wpływowe osobistości i sfery żydowskie w swoich krajach.

Oba rządy na każdym kroku manifestują swą przyjaźń i życzliwość dla żydów. Nie chcą jednak brać na siebie ciężaru rozwiązania sprawy emigracji żydowskiej z Trzeciej Rzeszy i innych krajów Europy środkowej".

PROPOZYCJE ANGIELSKIE

Jak obecnie donoszą z Londynu, rząd angielski gotów jest wpuścić do Gwinei brytyjskiej 20 tysięcy rodzin żydowskich, przeznaczając na koszta związane z tą kolonizacją 15 milionów funtów szterlingów. Rząd waszyngtoński natomiast dotychczas nie powziął żadnych konkretnych postanowień i nie wiadomo, czy i jak zechce wziąć udział w ułatwieniu emigracji żydów z Niemiec. Niemniej jednak nastroje w Ameryce są przychylne dla żydów. wyraźnie antyniemieckie, czego dowody daje prasa amerykańska, ostro atakująca ostatnie posunięcia i zarządzenia rządu niemieckiego.

DEMONSTRACJE PROTESTACYJNE

W szeregu miast amerykańskich odbywają się zebrania i demonstracje, protestujące przeciw ostatnim rozruchom antyżydowskim w Niemczech. Bezsprzecznie demonstracje te są inspirowane i podsycane przez koła żydowskie, które pragną połączyć swoje sprawy z akcją protestacyjną przeciwko prześladowaniu katolików Trzeciej Rzeszy.

Najliczniejsze i najbardziej burzliwe demonstracje odbyły się w Nowym Jorku, gdzie również rada miejska powzięła uchwałę, w której domaga się od prezydenta Roosevelta energicznej akcji Stanów Zjednoczonych w Berlinie.

PROTEST MURZYNÓW

Przychylne dla żydów stanowisko zajął również odbywający się w Nowym Jorku wszechamerykański kongres Murzynów, który wystosował do prezydenta Roosevelta depeszę protestującą przeciw prześladowaniu żydów prosząc prezydenta, ażeby jak najszybciej umożliwił on imigrację żydowską do Stanów Zjednoczonych.

ŻYDZI UCHWALILI BOJKOT

Kongres żydów amerykańskich i żydowskie związki robotnicze uchwaliły tydzień bojkotu niemieckich towarów od 27 b. m. do 4 grudnia r. b.

Jak bojkot ten będzie w rzeczywistości wyglądał to trudno przewidzieć. Z jednej bowiem strony wszyscy dobrze pamiętamy, iak tego rodzaju akcje bojkotowe uchwalane przez żydów dotychczas były przeprowadzane, z drugiej jednak strony ze względu na to, że sytuacja żydów po ostatnich zarządzeniach rządu niemieckiego, jak również wobec niewyjaśnionego i trudnego do przewidzenia stanowiska rządu angielskiego i amerykańskiego, jest rzeczywiście wyjątkowo ciężka, można przypuszczać, że tym razem ogłoszony przez żydów bojkot towarów niemieckich będzie skrupulatnie przeprowadzony.

STANOWISKO POLSKI

Prowadzone rokowania polsko niemieckie w sprawie żydowskiej, które nie dały właściwie dotychczas żadnych rezultatów, zostały obecnie formalnie zawieszone. Przedstawiciele obu państw czekają na instrukcje od swoich rządów, wobec bowiem wyłaniającej się ostatnio kwestii rozwiązania sprawy żydowskiej na forum międzynarodowym, trudno jest powziąć jakąś decyzję, gdyż nie chodzi tu jedynie o żydów posiadających obywatelstwo polskie, zamieszkujących w liczbie około 60.000 w Trzeciej Rzeszy, lecz w ogóle o całość zagadnienia żydowskiego na terenie Polski.

POLOWANIA NA ŻYDÓW W GDAŃSKU

Po ostatnich rozruchach antyżydowskich na terenie Wolnego M. Gdańska, podczas których m. in. spalono synagogę w Sopotach i zdemolowano niemal wszystkie sklepy żydowskie w Gdańsku, sytuacja żydów w Gdańsku jest co-

Wczoraj przed gmachem Komisariatu Generalnego R. P. w Gdańsku zebrała się grupa około 200 żydów, którzy przybyli właśnie po otrzymanie pozwoleń. W pewnym momencie zostali oni otoczeni przez policję gdańską i odprowadzeni do aresztu.

W całym mieście, a szczególnie w dzielnicy staromiejskiej członkowie hitlerowskich szturmówek urządzają formalne polowanie na żydów, bijąc każdego przechodnia o wyglądzie semickim. Gdańsk przypomina jakieś miasto belgijskie z czasów wielkiej wojny, kiedy to po bombardowaniu witryny sklepowe i okna w domach mieszkalnych pozabijane były deskami.

Dekret antymasoński

jest już w przygotowaniu

Wielokrotnie już ukazywały się wiadomości o bliskim terminie ogłoszenia dekretu antymasońskiego. Ostatnio w kołach rządowych podkreśla się, że dekret masoński jest istotnie przygotowywany przez ministerstwo sprawiedliwości. Nie zostało jeszcze zdecydowane, czy ukazanie się dekretu nastąpi jeszcze przed zwolnieniem parlamentu, czy też dekret zostanie wniesiony do Sejmu.

Dekret antymasoński zarządzałby natychmiastowe rozwiązanie wszystkich lóż masońskich i konfiskatę całego majątku organizacji masońskich.

Od chwili ogłoszenia dekretu wszelka działalność masonerii i przynależność do organizacji masońskich byłaby karana. Władze miałyby obowiązek pociągania winnych do odpowiedzialności prawnej.

Bliższe szczegóły projektu nie są jeszcze znane. W pogłoskach obecnie krążących, podkreślają jednak, że dekret nie przewiduje odpowiedzialności karnej dla tych, którzy obecnie należą do masonerii.

Nowy dekret prasowy

Znacznie zaostrza

dotychczasowe przepisy prasowe

Już w środę rano zamieściliśmy jako jedyne pismo stołeczne wiadomość o uchwaleniu przez Radę Ministrów nowego dekretu prasowego, który wprowadza jednolite przepisy prasowe dla całej Polski. Do informacji, które zamieściliśmy wówczas dodajemy obecnie szereg interesujących szczegółów.

ODSZKODOWANIA ZA KONFISKATY

Nadzór nad prasą w myśl przepisów nowego dekretu prasowego spełniać będą władze administracyjne I-ej instancji (w stolicy Komisarz Rządu) i prokuratorskie. Dekret wprowadza uproszczenie w zakresie sprawy konfiskat o tyle, że o konfiskacie decydować będzie władza w miejscu ukazywania się pisma. Natomiast władze w miejscu rozpowszechniania pisma nie będą posiadać uprawnień konfiskowania druków. Po konfiskacie władza która ją zarządziła obowiązana jest w przeciągu 48 godz. nadesłać wydawnictwu zawiadomienie o powodach konfiskaty. Wydawnictwo ma prawo zaskarżyć każdą konfiskatę do sądu, przy czym w rozprawie sądowej będą mogli uczestniczyć zainteresowani wydawcy, bądź redaktorzy. Jak wiadomo dotychczas sprawy o konfiskaty były rozpatrywane na posiedzeniach niejawnych. W wypadku uchylenia konfiskaty przez sąd, wydawnictwo otrzyma od Skarbu Państwa odszkodowanie. obliczone według ceny hurtowej skonfiskowanych egzemplarzy.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Bardzo istotne zmiany wprowadza nowy dekret prasowy w zakresie odpowiedzialności za treść pisma. Zniesiona zostaje przede wszystkim instytucja redaktorów odpowiedzialnych, a odpowiedzialność spada na redaktorów naczelnych, przy czym na wzór systemu pruskiego może być rozłożona na redaktorów poszczególnych działów pisma. W braku specjalizacji odpowiedzialność ciąży na redaktorze naczelnym. Gdyby redaktor naczelny był nieuchwytny, odpowiedzialność przechodzi na wydawcę, a gdy i tego nie można dosięgnąć, na właściciela zakładów graficznych.

KARY I SPROSTOWANIA

Kary za przestępstwa prasowe zostały znacznie zaostrzone i sięgają do 3 lat więzienia i 10.000 zł. grzywny. Ponad to wprowadzono odszkodowanie pieniężne za krzywdę moralną wyrządzoną przez zniesławienie w druku czyli, t. zw. nawiązkę, której wysokość będzie mogła dochodzić do 10.000 zł.

Zaostrzone zostały również przepisy o sprostowaniach, które od chwili wejścia w życie nowego dekretu będą musiały być zamieszczane w najbliższym nr. pisma, bez żadnych komentarzy, takimi samymi czcionkami, na tym samym miejscu i pod równie wielkim tytułem, jak artykuł, którego dotyczą. Redakcja będzie mogła odmówić zamieszczenia sprostowania, musi jednak umotywowaną odmowę przesłać zainteresowanemu w ciągu 24 godzin. Za niezamieszczenie uprawnionego sprostowania, grożą wysokie kary, a nawet każdy nr. pisma ukazujący się bez sprostowania nakazanego sądownie może ulec konfiskacie.

Rozprawy o zniesławienie w druku będą w zasadzie niejawne, a jawność może być zarządzona tylko wtedy, gdy tego zażąda oskarżyciel.

Dekret wprowadza poza tym obowiązek zamieszczania komunikatów prezesa Rady Ministrów o objętości nieprzekraczającej 300 wierszy druku. Inne oświadczenia rządowe (ściśle określone w dekrecie) winny być zamieszczane, przy czym stosowana będzie zwykła taryfa ogłoszeniowa pisma.

Tyle można powiedzieć o przepisach nowego dekretu prasowego, który ma ukazać się w „Dzienniku Ustaw" już w dniach najbliższych, na podstawie pogłosek krążących w kołach dziennikarskich. Niewątpliwie dekret wprowadza znaczne zaostrzenie dotychczas obowiązujących przepisów.

„Ustosunkowany" żyd-bogacz

Kierownik robót na granicy polsko-sowieckiej

skazany na 2 lata więzienia

LUBLIN, 17. 1. (tel. wł. „ABC") Na terenie Izby skarbowej w Lublinie znany był wszystkim niejaki Jakub Kestenbaum, jako stały bywalec gabinetów dyrektorskcih i naczelnikowskich, ciągle skarżący się na brak pieniędzy i stale interweniujący w sprawie opłat podatkowych „Tomaszowskiej Spółki Samochodowej".

Udawało mu się nieraz, aż rozsmakowanemu w powodzeniu „interwencji" bezczelnemu żydowi powinęła się noga.

Podczas jednej ze swych niemal codziennych „interwencji" zaproponował on jednemu z wyższych urzędników Izby pewną sumę pieniędzy za odpowiednią machinację podatkową. Oburzony bezczelną propozycją żyda, sumienny urzędnik oddał sprawę we właściwe ręce.

Ostatnio Kestenbaum zasiadł na ławie oskarżonych w sądzie okręgowym w Lublinie, który go **skazał na 2 lata więzienia i tysiąc złotych kosztów sądowych oraz na pozbawienie praw obywatelskich na przeciąg pięciu lat.** Jednocześnie sąd w ustnych motywach wyroku podał, iż łagodny ten wymiar kary zastosowany został jedynie dlatego, że oskarżony nie był dotychczas karany sądownie.

Na wniosek prokuratora sąd postanowił zarządzić wobec skazanego zastosowanie aresztu, zapobiegawczego, gdyż — jak wykazał przewód sądowy — Kestenbaum miał przepustki, uprawniające go do swobodnego poruszania się w pasie granicznym na granicy sowieckiej, jako kierownik powierzonej mu budowy szosy w okolicach Zdołbunowa.

Fakt ten wywołał ogromne oburzenie i oburzenie na tych, którzy powierzyli skazanemu żydowi tak odpowiedzialną pracę na granicy polsko - bolszewickiej. (j. k.).

Sprawa ukraińska

Zagadnienie Rusi Przykarpackiej przypomniało nam znowu zagadnienie Ukrainy, o którym zresztą stale przypominają nam wieści płynące ze Lwowa. Wiele faktów bowiem zdaje się świadczyć, że w niedługiej przyszłości zagadnienie ukraińskie może się stać głośniejsze, niż obecnie. Wiele sił pracuje nad tym, aby zagadnienie to wysunąć na plan pierwszy.

Ukraińskie pretensje są bardzo rozległe, zaczynają się gdzieś od Użhorodu, a kończą aż na Kubaniu u podnóża gór Kaukaskich. Wszystkie ziemie, które leżą między tymi dwoma punktami, mają tworzyć t. zw. wielką Ukrainę.

Pewne wpływowe koła niemieckie od dawna już marzą o realizacji „Wielkiej Ukrainy". Dla tych kół „Wielka Ukraina", to dążenie do stworzenia kolonii niemieckiej nad morzem Czarnym, to dążenie do rozbijania Rosji, to atut w walce z komunizmem.

Są również pewne koła polskie, **którym śnią się** marzenia ukraińskie. Uważają one, że trzeba Niemcom wydrzeć pierwszeństwo w tym zakresie, że wielka Ukraina, to dla Polski możność osłabienia Rosji, możność stworzenia wielkiego zaplecza na wschodzie.

Ludzie, którzy u nas głoszą aktywny program ukraiński, przeważnie nie zdają sobie sprawy z różnicy, jaka zachodzi między natężeniem ruchu ukraińskiego w Małopolsce Wschodniej, a natężeniem za kordonem rosyjskim. Traktują często sprawę w ten sposób, że powstanie wielkiej Ukrainy jest koniecznością, której przeciwdziałać nie sposób, koniecznością, która musi nastąpić w ciągu najbliższych kilkunastu lat. Dla nich zagadnienie sprowadza się jedynie do tego, w jaki sposób Polska potrafi pozyskać dla siebie nowopowstałe państwo ukraińskie.

Jednocześnie łudzą się bardzo często tym, że zyskanie przez nas dobrych stosunków z przyszłą Ukrainą jest możliwe. **Nie zdają sobie oni** sprawy z tego, że gdyby „Wielka Ukraina" powstała, to nie mogłaby się ona wyrzec pretensji do Ziemi Czerwińskiej, uważanej przez Ukraińców za Piemont ich dążeń narodowych. Przyszła Ukraina miałaby bardzo istotną kwestię sporną z Polską, nie miałaby ich natomiast z Niemcami. Obawa przed ekspansją niemiecką byłaby łagodzona znaczną odległością od Niemiec. Nie wolno się więc łudzić, by mając do wyboru współdziałanie z Polską czy Niemcami, przyszła Ukraina miałaby wybrać Polskę. Historia ostatnich kilkudziesięciu lat stwierdza przecież liczne fakty ścisłego współdziałania Ukrainy z Niemcami.

A wreszcie podnoszenie przez nas sprawy wielkiej Ukrainy zaostrza w niesłychany sposób nasz stosunek do Rosji. Według zwolenników koncepcji ukraińskiej, lepiej dla Polski mieć na wschodzie dwa państwa, niż jedno. Zapominają jednak oni o tym, jak **za czasów** Chmielnickiego te dwie społeczności wystąpiły zgodnie przeciwko Polsce. W ten sposób te wszystkie starania połączone z ogromnymi wysiłkami, mogą bardzo łatwo nie dać rezultatu.

Jeśli jesteśmy przeciwnikami aktywnej polityki ukraińskiej, to bynajmniej nie dlatego byśmy byli przeciwnikami aktywnej polityki w ogóle. Uważamy jedynie, iż kierunek tej aktywnej polityki powinien być zupełnie inny.

P i e r w s z y m z a d a n i e m n a s z e j p o l i t y k i z a g r a n i c z n e j, t o s t w o r z e n i e b l o k u o p a r t e g o o A d r i a t y k, B a ł t y k, C z a r n e M o r z e, z p a ń s t w i n a r o d ó w p o ł o ż o n y c h m i ę d z y N i e m c a m i a R o s j ą. M a j a k i u k r a i ń s k i e m o g ą j e d y n i e p r z e s z k o d z i ć w r e a l i z a c j i t e g o p r o g r a m u.

J. K.

Po mglistym ranku

Przejaśnienia

Przewidywany przebieg pogody w dniu 18. 11. 38 r.:

W dzielnicach południowych zachmurzenie duże i miejscami zanikające opady. Na pozostałym obszarze kraju po mglistym lub chmurnym ranku większe przejaśnienia. Chłodniej (nocą przymrozki). Słabe lub umiarkowane wiatry z kierunków północnych

PEŁNA TABELA LOTERII NA STRONICY 4-ej.

LISTOPAD
18
PIĄTEK

SŁOŃCE	
Wschód	Zachód
7 – 0	15 – 42
KSIĘŻYC	
Wschód	Zachód
2 52	3 5
Dnia	ubyło
8 – 42	8 – 4

Dziś św. Anieli. Jutro św. Elżbiety.

TEATRY

TEATR WIELKI: Dziś i jutro „Miłość Cygańska" z L. Messal na czele zespołu 250 osób.
TEATR NARODOWY: O 8 w. „Szaleństwo" z Eichlerówną.
TEATR NOWY: O godz. 8 „Złoty deszcz".
TEATR POLSKI: O godz. 8 wiecz. „Gałązka Rozmarynu". W czwartek „Papa Nikoluzow".
TEATR MAŁY: O godz. 8 „Rozwiedźmy się".
TEATR LETNI: Dziś komedia Durana „W roli głównej Barbara Bow".
TEATR ATENEUM: 8 w. „Świętoszek" Moliera.
TEATR KAMERALNY: Sztuka Roger Martin du Gard pt. „Rodzeństwo Thierry".
TEATR MALICKIEJ: „Japoński rower".
INSTYTUT REDUTY: O g. 8.30 „Uciekła mi przepióreczka".
8.15: „Księżna Czardasza"
MAŁE QUI PRO QUO: „Nic nie wiadomo".
„CRICOT" teatr awangardowy malarzy krakowskich (Królewska 13) o g. 21 średniowieczna komedia francuska „Farsa mistrza Patelina".
TEATR DLA DZIECI T. ORTYMA W TEATRZE WIELKIM: W niedzielę, o godz. 12 i 4 po poł. najcudowniejsza bajka „Tomcio Paluch" i „Śnieżka", z udziałem 160 małych artystów". Bilety w Orbisie i kasach Teatru Wielkiego.

TEATR „MAŁE QUI PRO QUO" Bezustanny śmiech i salwy oklasków rozbrzmiewają na widowni na pełnej humoru i satyry rewii p. t. NIC NIE WIADOMO! Dymsza, Olsza, Górska, Grossówna na czele całego zespołu tworzą prawdziwy koncert gry. Rewia zdobyła sobie kolosalne powodzenie.

KINA

KINA CHRZEŚCIJAŃSKIE
Informacje o filmach dozwolonych dla młodzieży tel. 7.11-25
HOLLYWOOD: „Czarny księżyc" i rewia.
ITALIA: „Droga do Rio".
JURATA: „Dzień na wyścigach" i „Za nawiasem życia".
KINO PARAFII ŚW. AUGUSTYNA: „Gwiaździsta eskadra".
KINO ŚW. ANDRZEJA: „Zamaskowany jeździec" i „Srebrna torpeda".
KOMETA: „Piętnastolatka".
MARS: „Ku wolności" i „Pomylony lokator".
KINO MIEJSKIE (Hipoteczna 8): „Gołębny Bill".
PRAGA: „Zemsta Tarzana"
PRASKIE OKO: „Znachor"
ROMA: „Złotowłosa"
SOKÓŁ: „Pobożne kłamstwo" i „Cienie Paryża"
STUDIO: „Gdy gwiazdy zapłoną..."
ŚWIAT: „Lekarz pięknych kobiet" i „Dziewczyna szuka miłości"

Nowe ziemie węgierskie
zrastają się gospodarczo z macierzą

Węgierskie koła gospodarcze badają obecnie znaczenie gospodarcze przyłączonych do Węgier okręgów słowackich i podkarpacko - ruskich i starają się wysnuć wnioski co do przyszłych zadań gospodarczych państwa. Konieczność poczynienia odpowiednich zarządzeń uwydatnia się na wszystkich stronach. Koła oficjalne już od kilku tygodni czynią przygotowania, aby przejście tych krajów w posiadanie węgierskie odbyło się bez żadnych komplikacyj i wstrząsów.

WALUTA

Przede wszystkim trzeba będzie wymienić walutę czechosłowacką na walutę węgierską. Tu dają się zauważyć różnice zdań. Dla ludzi z oszczędnościami czy pretensjami byłoby najdogodniejszem, aby kurs wymiany wyrażał się cyfrą najwyższą; kto natomiast ma długi do zapłacenia, życzyłby sobie, aby kurs był jak najniższy. Węgierski Bank Narodowy dotychczas w tej kwestii nie wypowiedział się, jednak przypuszcza się, że kurs ustalony będzie na 7:1 t. j 7 koron czeskich za 1 pengö; taki kurs bowiem zastosowano w pierwszych zajętych miastach Sahy, i Słowackim Nowym Mieście.

TROSKI O ROLNICTWO

Najpoważniejsze zadania czekają rząd węgierski w dziedzinie rolnictwa. Na Węgrzech, jako państwie przeważnie rolniczym, przede wszystkim chodzi o to, jaki wpływ na życie gospodarcze wywrze przyłączenie nie mniej rolniczych krajów słowackich i podkarpacko - ruskich i czy oczekiwać należy spadku czy podniesienia się standartu rolniczego tak wewnątrz jak i na zewnątrz.

W każdym razie po przyłączeniu części Słowaczyzny i Rusi Podkarpackiej zwiększy się produkcja wszystkich gatunków zboża, kartofli, buraków, kukurydzy i wina.

Z danych statystycznych wynika, że przyłączone kraje są w stanie nie tylko same się używić, ale nadto przyczynić się swą produkcją do pomnożenia węgierskich nadwyżek wywozowych.

Na razie w Budapeszcie nie jest jeszcze znany stan bydła w krajach przyłączonych. Czynniki miarodajne mają do dyspozycji tylko dane statystyczne z początków państwa czechosłowackiego i liczą się z tym, że ilość bydła od tego czasu naogół wzrosła. Należy jednak pamiętać, że mobilizacja czechosłowacka zużyła ogromne ilości zboża i bydła i że przyłączone kraje będą musiały w roku bieżącym korzystać z pomocy i zapomóg Węgier.

LASY

Węgry mogą liczyć na wielkie wzbogacenie w tereny leśne. Dotychczas wymiar terenów zalesionych na Węgrzech wynosił 1.167.000 ha, do tego należy obecnie doliczyć 300 — 400 tysięcy ha nowych lasów.

PRZEMYSŁ

W dziedzinie przemysłu liczyć się należy z większą produkcją żelaza, której wzrost oceniają na 2 i pół milionów centnarów. Wzrośnie również wydobycie węgla, dzięki uzyskaniu kopalń słowackich. Zyskane objekty przemysłowe mają przeważnie charakter przetwórczości rolnej. Są to głównie cukrownie, młyny i rafinerie spirytusu.

Z innych są ważne fabryki asfaltu, magnezytu, słodu, nawozów sztucznych, cykorii i papieru, jakoteż browar w Koszycach, fabryki żelaza, wyrobów z drzewa, mebli jakoteż cegielnie cegieł szamotowych w Luczenczu, garbarnia skóry i juty w Nowych Zamkach, fabryka parkietów w Różnawie, fabryka kapeluszy, papieru i rafineria olejów ziemnych w Munkaczewie i jeszcze liczne inne przedsiębiorstwa rozsiane po całym zabranym terytorium. W Budapeszcie konstatuje się jednak, że uzyskane obszary będą pod względem przemysłowym zawisłe od starych Węgier i przypuszcza się, że właściciele dóbr w byłej Słowaczyźnie południowej jako ludzie zamożni, będą dobrymi nabywcami wyrobów węgierskich.

KREDYT

Skomplikowane zadanie oczekuje również banki i instytucje kredytowe. Jako punkt wyjścia przyjmuje się tutaj stan z roku 1927, a więc przed wydaniem czechosłowackiej ustawy bankowej, która była wyłącznie skierowana przeciw węgierskim instytucjom finansowym.

Na krótko przed wydaniem tej ustawy istniały na obszarach słowackich, zamieszkałych przez większość ludności węgierskiej 126, a na Rusi Podkarpackiej 18 węgierskich instytucji pieniężnych. Ich aktywa wynosiły wówczas 2.196 milionów koron. Instytucje niewęgierskie na tych obszarach miały majątków 1.132 milionów koron. Po wydaniu ustawy bankowej spadła liczba węgierskich insytucji finansowych do 15, a na Rusi Podkarpackiej do 5-ciu.

Obecnie będą odnowione dawniejsze, zlikidowane zakłady finansowe. Liczy się na to, że dotychczas istniejące instytucje węgierskie odzyskają wkrótce swój dawniejszy okręg czynności.

Handel kredytowy będzie oczywiście popierany z Budapesztu, ale za pośrednictwem większych zakładów pieniężnych w byłych węgierskich miastach granicznych, które położone są w pobliżu przedsiębiorstw, mających zostać odnowionymi. Dopiero kiedy byłe zakłady osiągną normalną czynność, pozwoli się na urządzenie filii instytutów ze starego kraju.

Tak więc odzyskane przez Węgry terytoria, zrośnięte już oddawna duchowo z Węgrami, w szybkim tempie zrastają się gospodarczo.

Linia kolejowa Żory—Pszczyna

W dniu 29 b. m. nastąpi otwarcie nowowybudowanej linii kolejowej Zory — Pszczyna.

Na linii tej kursować będą cztery pociągi pasażerskie w ciągu dnia, zatrzymując się na trzech przystankach: Rudziczka, Suszec i Radostowice.

Z T-wa Eugenicznego

Dziś o godz. 20 min. 15 w Towarzystwie Eugenicznym — Nowy Świat Nr. 1. dr. Jerzy Szpakowski wygłosi odczyt p. t. „Bliźnięta i ich znaczenie z punktu społecznego". Wstęp bezpłatny.

Czeskie armaty
na straży niemieckich granic

PARYŻ, 17. 11. „Populaire" donosi, że ciężka czeska artyleria, która znajdowała się w czeskich fortyfikacjach odstąpionych Niemcom, została przewieziona na zachodnią granicę Niemiec, 13.000 najlepszych czeskich armat, wyprodukowanych w zakładach Skoda strzeże obecnie zachodnich granic Rzeszy.

Prasopajęczarze

Na jednym z rautów w stolicy wydawca p. Z. odmówił zajęcia miejsca przy stole obok niejakiego p. Witalisa Bernacika, twierdząc, że p. W. B. od wielu lat urządza się w ten sposób, że zamawia prenumeratę pisma i nie płacąc korzysta z niej tak długo, aż administracja nie wstrzyma wysyłki, wówczas przerzuca się na inne pismo.

Panu Z. udało się to udowodnić, gdyż jest współwłaścicielem kilku pism.

Sąd honorowy w związku z przeprowadzonym dowodem prawdy uznał p. W. K. za człowieka niehonorowego.

Nowe ustawodawstwo niemieckie kwalifikuje tego rodzaju wyczyny jako zwykłe oszustwa.

We Włoszech rozpoczęto
Rejestrację majątków żydowskich

RZYM, 17. 11. W związku z ostatnio uchwalonymi przez Wielką Radę Faszystowską ustawami antyżydowskimi, zmierzającymi do ograniczenia wpływów żydowskich na życie polityczne, gospodarcze i kulturalne Włoch, jak również dążącymi do całkowitej izolacji żydów, rozpoczęto rejestrację majątków i nieruchomości, znajdujących się obecnie w rękach żydów.

Znaleźli się tacy
którzy chcą żydów

PARYŻ, 17. 11. Niebywałą sensację i zdziwienie wywołało w tutejszych kołach politycznych i dziennikarskich oświadczenie min. spraw zagranicznych Hiszpanii republikańskiej Del Vayo zamieszczone w całej prasie bercelońskiej, wedle którego Hiszpania republikańska widzi możliwość dozwolenia żydom emigrantom z Niemiec osiedlenia się w Hiszpanii.

Zezwolenie to, jak podają pisma barcelańskie, uwarunkowane jest jednak zakończeniem hiszpańskiej wojny domowej oraz udzieleniem przez żydów gwarancji, że nie będą mieszać się do wewnętrznych spraw politycznych państwa.

W momencie, gdy nawet Anglia i Ameryka, w której tak przemożne istnieją wpływy żydowskie nie kwapi się wcale z udzieleniem gościny żydom z Niemiec, oświadczenie ministra czerwonej Hiszpanii nabiera specyficznego zabarwienia, i nawet dla tutejszych kół żydowskich stanowi wielką niespodziankę.

Czechosłowacja z Niemcami
zawarła porozumienie węglowe

PRAGA, 17. 11. W ostatnich dniach zawarty został układ między rządem czesko - słowackim i rządem Rzeszy w sprawie dostaw dla Czechosłowacji węgla brunatnego z niemieckiego obecnie zagłębia Brux i Dux w Sudetach. Układ, zawarty dotychczas prowizorycznie na jeden miesiąc, przedłużony został do 1 marca r. 1939.

Układ przewiduje dostawy miesięczne w wysokości 550 tys. ton, co uważane być może za wystarczające dla tych pozostałych w Czechosłowacji warsztatów przemysłowych, które dotąd korzystały z sudeckiego węgla brunatnego. Sprawa ceny nie została uregulowana układem, przewidziane jest jedynie, że płatność dokonana będzie w ramach ogólnych obrotów clearingowych między obu państwami.

Zapewnienie dostaw węgla brunatnego jest dla przem. czeskiego rzeczą doniosłą, bowiem od szeregu tygodni dawał się odczuwać brak paliwa, co powodowało unieruchomienie niektórych przedsiębiorstw. Np. przed tygodniem wielkie huty „Invald", mimo znacznych zamówień, zmuszone zostały do wstrzymania pracy, zwalniając na czas nieokreślony 500 robotników.

Wielką aferę korupcyjną
wykryto w magistracie nowojorskim

NOWY YORK, 17. 11. Wielkie poruszenie wywołała w sferach sportowych i przemysłowych wielka afera korupcyjna wykryta w zarządzie stanu New York i zakończona aresztowaniem komisarza ruchu automobilowego Harnetta.

Harnet według krążących pogłosek otrzymać miał łapówkę w wysokości 67.000 dolarów za faworyzowanie pewnych towarzystw taksówkowych w stosunku do innych.

WIADOMOŚCI Z TORU

Wyniki gonitw
z dnia 17 b. m.

GON. 1. Dyst. 1200 m. Nagr. 1500 zł: 1) Felsztyn ż. Fomienko, 2) Kalif II. Wygr. w 1 m. 17 s. pewnie o szyję Bez totalizatora.

GON. 2. Dyst. 1300 m. Nagr. 1000 zł: 1) Bravo Palu j. Zając, 2) Elstera (33) 3) Alice (17). 4) Ruń II (13). 5) Azar (374.5) Wygr. w 1 m. 26 s. łatwo o 2 dł. Tot. 20.5 fr. 10. 9.50.

GON. 3. Dyst. 1100 m. Nagr. 1000 zł: 1) Premiera ż. Kusznieruk, 2) Centa (29). 3) Tamar (13). 4) Branka III (135), 5) Genie (96.5). Izola wycofana ze startu. Wygr. w 1 m. 12.5 s. łatwo o 2.5 dł. Tot. 11. fr. 6.50 i 8.

GON. 4. Dyst. 2100 m. Nagr. sprzedażna 1500 zł: 1) Donka chł. Wojtas, 2) Mariasz (30). 3) Iloraz (8), 4) Brysk (31) Wygr. w 2 m. 21 s. łatwo o 5 dł. Tot. 22 fr. 11 i 14.

GON. 5. Dyst. 1300 m. Nagr. 1000 zł: 1) Dżungla II chł. Nawrocki, 2) Lawina (12) 3) Baba Jaga (27). 4) Krystiana (94.5). 5) Argentyna (241.5), 6) Olaf (25). 7) Lea II (118). Wygr. w 1 m. 25 s. łatwo o 3 dł. Tot. 22. fr 7.50, 6 i 7.

GON. 6. Dyst. 1100 m. Nagr. 1000 zł: 1) Tutto va bene ż. Fomienko, 2) Amorek (38). 3) Maud Picton (16.5). 4) Jantek (17). 5) Odwet II (61), 6) Łania (73.5). 7) Bitkinga (312), 8) Strzała II (398), 9) Farnesina (121.5). Wygr. w 1 m. 11 s. łatwo o 2 dł. Tot. 24. fr. 7.50. 11.50, 7.50.

GON. 7. Dyst. 2100 m. Nagr. 1700 zł: 1) Elf ż. Lipowicz, 2) Akcept (22.5) 3) Pirandello (12.5) 4) Peryskop (49.5). Cacko II (80.5), 6) Wardar (120.5), 7) Cyrkon (134). Wygr. w 2 m. 20 s. łatwo o 4 dł. Tot. 17. fr. 3. 5.5 i 5.5.

GON. 8. Dyst. 1600 m. Nagr. 2400 zł: 1) Larifari ż. Balcer 2) Jenissiej (17.5) 3) Wamba (26.5), 4) Poczyn (27.5). 5) Miechów (100). 6) Ibicus (104.5) 7) Nizza (17.5). 8) Ingola (84.5). 9) Wróżda (156.5). 10) Allongo (79). Wygr. w 1 m. 46 s. łatwo o 1,5 dł. Tot. 20 fr. 9.50 18.50 i 9.50.

GON. 9. Dyst. 1100 m. Nagr. 1200 zł: 1) Dobra II j. Molenda 2) Gaieté (10) 3) Oppeln (22.5). 4) Ninon (23.5). 5) Parafraza (73). 6) Tana (92.5). Wygr. w 1 m. 12 s. wys. o 2.5 dł. Tot. 45.5. fr. 11 i 7.

GON. 10. Dyst. 1600 m. Nagr. 1400 zł: 1) Paiva chł. Wojtas, 2) Ikaria (17.5) 3) Jorisaka (20) 4) Republika (39.5). 5) Ortolan (18) 6) Aurel (50). Wygr. w 1 m. 47 s. łatwo o 2.5 dł. Tot. 42. fr. 16.5 i 9.5.

Nowe kontyngenty adwokackie
nie zostały jeszcze ustalone

Pomimo zapowiedzi ze strony sfer oficjalnych, w ostatnim numerze Dziennika Min. Sprawiedliwości nie ukazało się oczekiwane zarządzenie ministerstwa o kontyngentach dla nowych kandydatów do adwokatury. Wobec powyższego sprawa kontyngentów znów została odłożona na okres miesiąca.

Dowiadujemy się, że Warszawska Okręgowa Rada Adwokacka otrzymała bardzo dużą ilość podań od przystępujących do egzaminu adwokackiego. O dopuszczenie do egzaminu w sesji jesiennej, która rozpocznie się dn. 25 bm. wystąpiło 93 aplikantów adwokackich.

Kanclerz Hitler
na pogrzebie ś. p. von Ratha

BERLIN, 17. 11. Dziś w godzinach południowych odbył się w Duesseldorfie uroczysty pogrzeb zamordowanego w Paryżu sekretarza ambasady v. Ratha.

Na pogrzeb przybył z Berlina kanclerz Hitler w towarzystwie szefa prasowego Rzeszy dra Dietricha i sekretarza stanu Hanke.

Przemówienie na cmentarzu wygłosił min. spr. zagr. Rzeszy v. Ribbentrop.

ABC sportowe

Bokserzy toruńscy
wygrywają w Berlinie

W spotkaniu towarzyskim, jakie miało miejsce w Berlinie między bokserskim klubem niemieckim z Erfurtu (Boksklub Erfurt) a toruńskim klubem sportowym „Gryf", ten ostatni pokonał gospodarzy w stosunku 10:6.

Jarnuszewski zremisował z Weberem.

Krzemiński wygrał na punkty z Pfeifferem.

Idzielski zremisował z Heyderem.

Piec został pokonany na punkty przez Kaestnera.

Dylewski w 3-ej rundzie wygrał k. o. w walce z Schacke,

Jaro pokonany został na punkty przez Grosse.

Weissner (P) wygrał na punkty z Weiny'm,

Na meczu obecnych było 12.000 widzów.

Łotwa nasz sąsiad i przyjaciel
obchodzi 20-lecie niepodległości

W tydzień po święcie niepodległości Polski, rocznicę uzyskania niezawisłości obchodzi nasz sąsiad północny — Łotwa. Dziś właśnie mija 20 lat od chwili, gdy łotewska Rada Narodowa, pod przewodnictwem Jana Czakstego, późniejszego pierwszego prezydenta Republiki Łotewskiej, proklamowała suwerenność i zjednoczenie wszystkich ziem narodu łotewskiego w jedno państwo łotewskie.

Prezydent Łotwy dr. K. Ulmanis.

Aczkolwiek Łotwa uzyskała niepodległość równocześnie z Polską, inaczej wszakże zapisane są karty historii narodu łotewskiego.

POD PANOWANIEM KRZYŻOWCÓW

Od niepamiętnych czasów ludność miejscowa, należąca do aryjskiego szczepu Bałtów oraz plemiona ugro - fińskie prowadziły ożywiony handel z Grekami, Rzymianami, później z Waregami i Niemcami. W końcu XII stulecia pojawiają się pierwsi misjonarze, a w ślad za nimi czynniki ekspansji politycznej niemieckiej. Jeden z pierwszych biskupów, Albert, zakłada przy ujściu Dźwiny Rygę, tworzy państwo kościelne oraz do walki i obrony przed tubylcami powołuje rycerski zakon niemiecki. Przy pomocy zakonu oraz napływających z Zachodu krzyżowców podbija ludność wschodnich obszarów morza Bałtyckiego, będącą jeszcze w ustroju plemiennym. Tak powstaje Liwonia czyli Inflanty, przedstawiające mozaikę samodzielnych państewek.

RYWALIZACJA POLSKO-SZWEDZKA

Przetrwały one do połowy XVI wieku, od chwili, gdy pod naporem hord Iwana Groźnego na Inflanty król polski Zygmunt August zdecydował się wziąć je pod swoją opiekę, wskutek czego Rzeczypospolita przez 20 lat musiała toczyć uciążliwą wojnę z Moskwą i Szwecją, którą zakończyły zwycięstwa Stefana Batorego. Atoli w dwudziestych latach XVII w. naskutek ciasnej polityki dynastycznej Zygmunta III, Polska w wojnie ze Szwecją traci część Inflant wraz z Rygą, zachowuje zaś przy sobie t. zw. Inflanty Polskie czyli Latgalię i po prawej stronie Dźwiny lenne księstwo Kurlandii.

7 WIEKÓW W NIEWOLI

Inflanty Polskie odchodzą do Rosji przy pierwszym rozbiorze, Kurlandia — przy trzecim. Przedtem jeszcze, podczas wojny północnej car Piotr Wielki odbiera od Szwecji podległe jej kraje inflanckie. Pod Rosją też Inflanty pozostawały do wojny światowej. Jak widzimy, przez siedem stuleci na ziemiach tych decydowano bez udziału miejscowej ludności, która straciwszy wolność w walce z zaborczymi Niemcami w XIII w., zepchnięta została do stanu włościańskiego i odsunięta od życia politycznego. Nadmienić też należy, że poddaństwo przybrało najbardziej ciężkie formy właśnie na terenie Inflant.

ODRODZENIE NARODOWE

A jednak Łotysze, smagani przez ciężkie czasy pańszczyzny, przez ciągle trwające wojny i głód, nie utracili bynajmniej swego oblicza narodowego i przekazując z pokolenia na pokolenie bogate zasoby kultury duchowej w postaci pieśni, legend itd., przetrwali najcięższe czasy w oczekiwaniu na upragnioną wolność. W drugiej połowie XVI stulecia staraniem jezuitów polskich drukują się pierwsze książki w języku łotewskim. W XIX wieku pojawiają się wybitni myśliciele i pisarze łotewscy jak Kriszjanis Waldemars, Juris Alunans, Kronvalda Atis. W tymże czasie poprawia się byt materialny włościan — Łotyszów przez ich niezłomną, zwycięską walkę z ziemianami - Niemcami.

WOLNOŚĆ ODZYSKANA

Ta żywotność Łotyszów dała im możność stanięcia do walki o własne państwo w czasie wojny światowej. Już na początku tej wojny pojawiają się pierwsze formacje strzeleckie, złożone wyłącznie z Łotyszów, pod dowództwem płk. Briedisa. Gdy wybuchła rewolucja rosyjska, Łotysze musieli wytrzymać ogniową próbę zahamowania szerzącej się zarazy komunistycznej. **18 listopada 1918 r. Rada Narodowa, zebrana w Rydze** proklamuje niepodległość Łotwy. Jednakże Łotysze muszą jeszcze zwalczyć z jednej strony napierających bolszewików, z drugiej zaś grozi im niebezpieczeństwo od wojsk okupacyjnych niemieckich, które nie chcą opuścić kraju i próbują zorganizować niemiecko - bałtyckie państwo. Rząd Tymczasowy pod przewodnictwem dzisiejszego prezydenta i wodza narodu łotewskiego **Karlisa Ulmanisa** oraz młoda armia łotewska z gen. **Janisem Balodisem** dzisiejszym ministrem wojny, na czele, przezwyciężają i te trudności i likwidują niebezpieczeństwo. Jeszcze muszą zwalczyć później próbę utworzenia państwa niemieckiego przez awanturnika Bermondta - Awałowa, a wreszcie **przy pomocy wojsk polskich pod dowództwem gen. Edwarda Śmigłego Rydza wyprzeć bolszewików z ostatniej prowincji łotewskiej — Łatgalii.**

ŁOTWA RZĄDZI SIĘ DOBRZE

Po usunięciu wrogów z kraju, Łotysze zabrali się do odbudowania własnego państwa. I dziś, po dwudziestu latach istnienia należy stwierdzić, że praca w tym kierunku dała doskonałe wyniki. Kraj podniósł się niesłychanie we wszystkich dziedzinach życia. Nie mając bogactw naturalnych, Łotysze postawili na wysokim poziomie produkcję rolniczą, przez co zapewnili sobie eksport do krajów przemysłowych. Nie mniej wysoko stoi oświata (obowiązkowe ukończenie szkoły ludowej). Analfabetyzm i bezrobocie nie są na Łotwie notowane.

W ciągu jednak tych 20 lat kraj musiał przejść pewną ewolucję ustroju politycznego. Zaraz bowiem po uzyskaniu niepodległości Konstytuanta ogłosiła demokratyczną konstytucję z sejmem jako władzą ustawodawczą i prezydentem wraz z gabinetem ministrów — wykonawczą. Wskutek może niedoświadczenia politycznego do sejmu weszło moc frakcyj, zaciekle się wzajemnie zwalczających. To dało powód ówczesnemu premierowi K. Ulmanisowi do zawieszenia działalności sejmu. 15 maja 1934 r. sejm rozwiązano, uprawnienia zaś ustawodawcze przejął Gabinet Ministrów. Obecnie ustrój **Łotwy** przybiera zwolna formy ustroju korporacyjnego, ale ostateczna przebudowa w tym kierunku należy jeszcze do przyszłości.

Pomnik poległych w walkach o wyzwolenie Łotwy

A. S.

DZIEŃ W POLITYCE

Z DYPLOMACJI

Min. Beck przyjął w środę nuncjusza papieskiego msgr. Cortesi oraz nowego posła Finlandii, Kivikovskiego.

W Kownie poseł R. P. Charwat był przyjęty przez min. spraw zagranicznych Łozorajtisa.

W Bukareszcie ambasador R. P. Raczyński odbył rozmowę z ministrem gospodarczym, Constantinescu.

DYR. GARBUSIŃSKI W MIN. OPIEKI SPOŁECZNEJ?

Krążą obecnie plotki, że wiceminister Opieki Społecznej p. Jastrzębski ma być jakoby wysunięty na stanowisko wiceprezydenta m. st. Warszawy.

Równocześnie mówi się o tym, że następcą p. Jastrzębskiego w Ministerstwie Opieki Społecznej będzie dyrektor Garbusiński z BGK.

KANDYDACI NA MARSZAŁKÓW DO SENATU

Ag. „Echo" donosi: Poza pogłoskami o kandydaturze na Marszałka Senatu płk. Koca i Prystora, mówi się ostatnio, że na stanowisko to przewidywani są jeszcze prof. Bartel i prezes NTA dr. Hełczyński. Będą oni najprawdopodobniej powołani do senatu z nominacji.

WZNOWIENIE STRONNICTWA CHŁOPSKIEGO

Coraz częściej mówi się w kołach politycznych o wznowieniu działalności Stronnictwa Chłopskiego. Na czele Stronnictwa miałoby stanąć kilku byłych posłów. W sprawie tej ma niebawem obradować w Warszawie konferencja działaczy.

DZIAŁALNOŚĆ STRON. ZACHOWAWCZEGO

Na terenie wileńszczyzny odbyć się mają jeszcze w tym miesiącu powiatowe konferencje Stronnictwa Zachowawczego. Również i na terenie woj. centralnych daje się zauważyć podobna akcja.

FILM I POLITYKA

Dowiadujemy się o likwidacji wydziału filmowego PAT-a na czele którego stoi nowo obrany senator, p. Tadeusz Katelbach, znany „naprawiacz" Na miejsce wydziału filmowego PAT-a powstać ma filmowa spółka, którą organizuje właśnie p. Katelbach.

Łomy i pałki
w lokalu żydowskiej „Wzajemnej Pomocy"

We środę odbył się wiec studentów Wyższej Szkoły Budowy Maszyn im. Wawelberga poświęcony sprawie zastraszającego postępu zażydzenia tej uczelni. Zażydzeniu temu sprzyja — stwierdzili mówcy — brak dostatecznej reakcji ze strony władz uczelni.

Wobec tego, że słuchacze żydzi w dalszym ciągu nie stosują się do zarządzenia władz, nie zajmując przeznaczonych im osobnych miejsc, postanowiono z prowokacją żydowską jak najenergiczniej walczyć.

Podkreślono poza tym szkodliwą i prowokacyjną działalność żydowskiej „Wzajemnej Pomocy", w lokalu której znaleziono przed kilku dniami znaczną ilość pałek i łomów (!).

Na zakończenie uchwalono rezolucję żądającą radykalnego zmniejszenie **liczby studentów - żydów na uczelni, ukarania** władz „Wzajemnej Pomocy" **za przechowywanie narzędzi bojówkarskich, usunięcia tego towarzystwa z gmachu uczelni oraz skreślenia** z nazwy szkoły słów „im. H. Wawelberga i S. Rotwanda". W tym celu powołano **komisję,** która ma dążyć do osiągnięcia zmiany nazwy uczelni.

Wiec zakończono okrzykami **na** cześć idei narodowo - radykalnej.

KOLCE BEZ RÓŻ

CO NA TO NASZE M. S. Z.?

„Express Poranny", półoficjalny organ sfer oficjalnych w ten sposób opisuje pobyt królewny holenderskiej i jej męża w Wielkopolsce:

„Książę Bernard, małżonek królewny holenderskiej, bawiący od wtorku u swego przyjaciela w Iwnie niedaleko Gniezna..."

A kilka wierszy dalej:

„W polowaniu wzięła udział prócz księcia i jego brata — kilkuosobowa świta oraz gospodarz, hr. Mielżyński - Wichliński, właściciel majętności Iwno, położonej na samym pograniczu polsko-niemieckim."

Wobec samowolnego przesunięcia granicy polsko-niemieckiej aż pod Gniezno, należy oczekiwać energicznego demarche Rządu Polskiego u ministra Spraw Zagranicznych „Expressu Porannego". Oddany Niemcom przez „Expres Poranny" Poznań musi wrócić do Polski!

O 6 proc. wzrósł w ostatnim kwartale
Wskaźnik produkcji przemysłowej
Sytuacja gospodarcza według Inst. Badania Koniunktur

Sytuację gospodarczą w trzecim kwartale r. b. Instytut Badania Koniunktur gospod. i Cen charakteryzuje w sposób następujący:

SYTUACJA MIĘDZYNARODOWA

W międzynarodowej sytuacji gospodarczej w kwartale sprawozdawczym zaszła zdecydowana zmiana, przesądzająca o dalszym rozwoju sytuacji przynajmniej na najbliższy okres czasu.

Mianowicie w Stanach Zjednoczonych nastąpiła oddawna przewidywana samorzutna poprawa gospodarcza, spotęgowana w ostatnich miesiącach przez wydatkowanie przez rząd dużych sum na inwestycje publiczne. Bezpośrednim wynikiem tej poprawy sytuacji był wzrost cen metali kolorowych, który już w październiku objął również i pozostałe surowce przemysłowe.

Skutki tej poprawy nie dały się jeszcze bezpośrednio odczuć w krajach europejskich, gdzie nadal przeważała tendencja lekko zniżkowa, lecz już wkrótce, zwłaszcza wobec intensyfikacji zbrojeń, poprawa koniunktury winna wystąpić wyraźniej również i na kontynencie europejskim.

PRODUKCJA PRZEMYSŁOWA

W Polsce sytuacja gospodarcza kształtowała się naogół niezależnie od wpływów zewnętrznych.

Produkcja przemysłowa, po przejściowym osłabieniu w kwartale poprzednim, wykazała ponowny wzrost, osiągając poziom z pierwszego gwartału roku bież.

Kwartalny wskaźnik produkcji przemysłowej (przy 1928 — 100) podniósł się ze 117.8 do 119.6, czyli o 1.5 proc. i był o 6 proc. wyższy, aniżeli w trzecim kwartale roku ub.

W kwartale sprawozdawczym nastąpił wzrost budownictwa mieszkaniowego, co przy wysokim poziomie inwestycyj publicznych wpłynęło na znaczne rozszerzenie produkcji dóbr wytwórczych. Wskaźnik produkcji dóbr wytwórczych osiągnął poziom 141.1, wobec 137.2 w kwartale poprzednim i 138.4 w kwartale roku bież.

Wskaźnik produkcji dóbr spożycia wykazał mniejszy stosunkowo wzrost ze 107.1 do 108.9 i nie osiągnął poziomu z pierwszego kwartału (111.2).

Produkcja dóbr spożycia w kwartale sprawozdawczym utrzymywała się na przeciętnym poziomie z pierwszego półrocza.

SPOŻYCIE

Ogólne rozmiary spożycia w kwartale sprawozdawczym uległy stosunkowo tylko nieznacznemu rozszerzeniu. Spożycie drożdży, cukru i spirytusu nie wykazywało większych zmian. Bardzo nieznacznie zwiększyło się spożycie nafty. Silniej natomiast wzrosła konsumcja tytoniu i piwa.

POZIOM CEN HURTOWYCH

Na ukształtowanie się ogólnego poziomu cen hurtowych wpłynęła w zdecydowany sposób silna, częściowo sezonowa, zniżka cen zbóż, spowodowana obfitymi urodzajami w świecie i w kraju.

Pod wpływem tej zniżki ogólny wskaźnik cen hurtowych spadł stosunkowo bardzo znacznie — z 56.8 w końcu czerwca do 55.0 w końcu września, czyli o 3.2 proc. W porównaniu z wrześniem r. ub. poziom cen hurtowych był niższy o 8 proc.

Ceny artykułów przemysłowych wykazywały nadal umiarkowaną tendencję zniżkową. Wskaźnik cen hurtowych artykułów przemysłowych obniżył się z 57.5 w czerwcu do 56.8 we wrześniu.

Źródłem tej zniżki cen były nadal tendencje zwyżkowe na rynkach światowych. ograniczające się zresztą ostatnio tylko do surowców włókienniczych), oraz wynikające ze zniżki cen surowców — zniżki cen półfabrykatów i wyrobów gotowych.

Szczególnie silnie spadły ceny przędzy (o 3 proc.) i ceny tkanin (o 2 proc.).

Ostry spadek cen zbóż — o 29 proc. w ciągu kwartału — był częściowo hamowany przez wzrost cen zwierząt rzeźnych i nabiału. Ogólny więc wskaźnik cen artykułów sprzedawanych przez rolników spadł tylko o 10 proc. — z 46.3 w czerwcu do 41.5 we wrześniu.

RYNEK PIENIĘŻNY

Sytuacja na rynku pieniężnym w ciągu pierwszych dwóch miesięcy kwartału sprawozdawczego kształtowała się pomyślnie. Wkłady w bankach prywatnych wykazały dalszy wzrost o 16 milionów zł., zaś w PKO i innych kasach oszczędności — o 44 miliony zł. Jednocześnie w bankach państwowych wkłady zmniejszyły się o 11 milionów zł.

W rezultacie ogólny przyrost wkładów w ciągu lipca i sierpnia był stosunkowo dość znaczny i wynosił 49 milionów zł.

Wzrosło również lekko zapotrzebowanie na kredyty.

RADYKALNA ZMIANA

W ten sposób przedstawiała się sytuacja na rynku pieniężnym w ciągu lipca i sierpnia. Lecz już we wrześniu pod wpływem międzynarodowych wypadków politycznych, uległa ona radykalnej zmianie.

Alarmy wojenne podziałały dość silnie na wyobraźnię szerszych mas ludności, które poczęły wycofywać wkłady w kasach oszczędności. W krótkim czasie nastrój ten przeniósł się również w pewnym stopniu i na inne kategorie wkładców, powodując ogólny odpływ wkładów. W ciągu września odpłynęło z banków 134 milionów zł., z kas oszczędności 232 milionów. Jednocześnie wzrosło silnie zapotrzebowanie na kredyty. Wynikało to częściowo z tendencji sezonowej, lecz głównie z ciasnoty gotówkowej, jaka powstała pod wpływem ogólnych nastrojów niepewności. Aparat kredytowy stanął więc z jednej strony w obliczu wyjątkowo ostrego odpływu wkładów, z drugiej zaś — zwiększonego zapotrzebowania na kredyty. W tej sytuacji elastyczna polityki Banku Polskiego, który dostarczył dostatecznych kredytów pod zastaw papierów procentowych i przez dyskonto weksli instytucjom finansowym, umożliwiła opanowanie przejściowych nastrojów bez poważniejszych tarć w funkcjonowaniu aparatu kredytowego.

WYSOKOŚĆ POZIOMU OBIEGU PIENIĘŻNEGO

W związku z tym kredyty Banku Polskiego podniosły się bardzo silnie — o 377 milionów zł., a obieg pieniężny osiągnął nie notowany dotychczas poziom z górą 2 miliardów zł. Na rynku lokacyjnym wypadki z końca września zostały przyjęte z większym spokojem, to też kursy wykazują stosunkowo niewielki spadek.

W październiku dało się obserwować: powrót wkładów i spłata kredytów w Banku Polskim.

Chleb i praca dla Polaków

RZEMIOSŁO

W mieście garnizonowym potrzebny jest zegarmistrz.

W jednym z miast woj. lubelskiego potrzebny jest czapnik.

Kuśnierz potrzebny do jednego z większych miast. Poparcia zapewnione.

W jednym z większych miast na pograniczu rosyjskim potrzebny jest krawiec.

W jednym z miast polskich Warszawy potrzebny jest kamasznik.

W jednym z miast dużych, kresowych potrzebny jest parasolnik.

W województwie krakowskim potrzebny jest blacharz.

WOLNE ZAWODY

W jednym z miast większych potrzebny jest dentysta albo dentystka.

W większym mieście potrzebny jest adwokat.

W jednym z miast większych potrzebny jest lekarz.

PLACÓWKI HANDLOWE

W większym mieście potrzebny jest sklep galanteryjno - konfekcyjny.

W województwie wołyńskim potrzebny jest sklep kapeluszy damskich.

W kilku większych miastach potrzebne są sklepy z gotowymi ubraniami.

W większym mieście potrzebny jest sklep bławatny.

W jednym z miast kresowych potrzebna jest mydlarnia.

W dużym mieście potrzebny jest sklep żelaza i galaterii żelaznej.

Gdzie potrzebna jest dobra wędliniarnia?

INTERESY HANDLOWE I MAJĄTKOWE

W okręgu C. O. P-u jest do sprzedania fabryka mydła, możliwość założenia spółki.

Hotel dobrze prosperujący do sprzedania lub wydzierżawienia na Polesiu.

W pobliżu Warszawy jest do sprzedania skład materiałów budowlanych.

Księgarnia dobrze prosperująca do sprzedania w cenie przystępnej.

Sklep z naczyniami kuchennymi — tanio do sprzedania w pobliżu Warszawy.

Sklep z obuwiem w woj. pomorskim, tanio do sprzedania, egzystencja zapewniona.

Sklep galanteryjny i przybory podróżne do sprzedania w okolicy Płocka.

W pobliżu Warszawy jest do sprzedania tanio cukiernia, dobrze prosperująca.

W Warszawie jest do sprzedania jatka z drobną sprzedażą mięsa. Klientela wyrobiona.

Sklep galanteryjny i z materiałami piśmiennymi, dobrze prosperującymi w Warszawie do sprzedania.

Osoby zainteresowane mogą otrzymać informacje bezpłatnie w Związku Polskim, Warszawa ul. Ordynacka 5 m. 1 lub Poznań ul. Skarbowa 5.

Tabela loterii

1 dzień ciągnienia 2-ej klasy 43-ej Loterii Państw.

Główne wygrane

I i II ciągnienie

Stała dzienna wygrana 5.000 zł. padła na nr. 46837

5.000 zł.: 52515 131311

2.000 zł.: 51036 11227 58128

1.000 zł.: 16209 77096 111143 134[illegible]19

500 zł.: 31400 34736 44000 48364 138235

250 zł.: 3667 20632 44753 52294 74360 81651 82426 89471 91440 92837 119074 119151 121741 122765 123516 128308 132828 132658 139876 149880

Wygrane po 125 zł.

102 405 219 396 2012 3126 35 4039 677 5174 335 684 6100 7237 871 8138 10255 539 672 740 12588 786 14132 86 411 89 15563 81 961 16473 508 17396 524 880 18012 887 19628 20652 21512 74 812 947 22124 543 23564 24882 25377 512 665 759 26020 459 739 895 27476 493 28337 976 29179 273 14 40 242 617 18 866 31291 502 694 858 934 32058 141 699 734 930.

33258 952 54151 75 637 995 36364 423 604 836 37436 637 96 38190 426 91 709 43 39807 40605 41370 575 42114 630 43108 35 291 458 663 788 852 58 44120 472 581 46226 314 48 832 901 47027 75 702 98 828 98 48076 134 804 49188

50293 51060 611 41 52065 859 53287 351 861 54080 298 688 947 53399 601 56719 57883 58336 673 59487 740 60885 61002 357 67 616 50 785 63110 64079 805

65471 827 66143 67391 69391 689 73215 98 74252 522 75033 754 903 76083 759 77897 78015 432 738 987 79202 882 942 80521 81219 574 82154 761 876 83494 723 84428 660 85181 462 86560 783 87718 76 883 640 89313 685 90264 669 80 91103 50 308 799 854 92141 382 979 91 93899 94202 95386

97133 464 98541 99559 100021 789 101165 586 807 74 102632 977 103109 282 537 73 104413 105091 329 624 106047 107448 888 108216 109107 231 738 939 110058 233 111177 112071 113288 114120 786 974 115308 65 435 835 116729 874 117683 903 86 118140 412 119194 821 927 28 120043 483 702 122278 633 123597 124601 723 894 125500 94 922 126868 127092 784 934 128056 129537 74 718 130298 936 131725 132543

133616 883 134318 135007 295 926 138095 991 140126 454 141737 143278 374 796 145971 146074 777 851 147255 468 517 148004 397 922 149308 427 845 151130 520 152194 291 153611 154682 55690 956 156194 157021 535 77 53 73 81 158349 537 69 653 700 159198

Wygrane po 62,50 zł.

27 226 329 467 744 1208 91 581 2096 201 573 722 3129 582 725 914 4499 652 905 5006 132 46 335 53 81 492 715 6569 7352 866 8032 267 330 477 636 712 68 9119 68 73 257 336 22 72 46 603 965 85 10146 56 242 776 11227 64 502 12849 13128 779 943 14056 458 799 954 15299 315 541 681 920 16130 673 893 933 17098 155 66 209 634 18408 651 873 19032 243 4 4352 86 510 803 32 20024 307

21382 538 738 22377 428 23294 968 24179 360 573 25168 238 359 580 666 834 962 26184 202 75 386 400 27436 517 28193 227 689 895 29215 761 901 56 30019 266 633 70 874 32031 489 716 993 32995 78 497 538 60 669 75.

33099 128 251 501 667 736 34425 35419 30 809 974 36160 78 37365 480 38005 644 757 869 976 39371 480 818 40116 46 51 259 422 641 41140 773 870 90 981 42182 287 304 43189 261 430 96 44258 405 61 77 909 45025 111 39 71 427 47 92 587 625 713 831 46189 312 90 946 50 47023 157 264 458 650 65 74 781 48138 49006 170 433 77 737 936

50391 478 733 961 51164 52180 259 353 4177 512 617 53061 139 212 389 42 4512 54816 55216 494 695 56023 21 4706 57211 324 401 560 58011 402 504 19 608 829 59024 71 387 550 63 647 81

60095 257 555 628 72 930 43 61287 403 22 53 76 554 648 819 62591 63572 64226 429

65098 599 66132 67810 68004 69076 684 891 70335 54 766 71026 32 57 72001 140 72 270 743 46 951 73086 599 636 74031 798 76015 77059 106 256 546 78079 421 48 79271 308 649 61 776 80216 503 84 745 944 81173 426 767 83107 66 297 462 524 614 84809 85087 98 168 86090 91 197 233 396 436 632 777 87606 780 88338 487 861 89950 605 32 91056 448 531 92575 647 929 41 93294 382 507 757 917 94209 318 95386 77 96253 656 908

98496 578 756 99551 662 93 797 849 972 100084 586 93 731 877 80 101161 610 862 102045 300 802 103256 353 104587 788 105364 581 939 106220 588 107475 506 656 79 852 938 108527 700 109515 652 88 778 111260 71 384 568 811 93 112039 585 115330 116004 144 940 117242 623 840 118197 838 94 463 119231 337 527 120078 113 278 561 674 121145 421 507 755 82 122060 642 809 917 78 123157 494 124046 141 376 761 946 125215 62 126815 127040 453 816 128411 745 827 940 129109 500 16 767 131167 206 995 132306 487 663 831 913

133220 521 134457 520 715 95 871 135234 604 983 137556 95 709 138433 795 837 139175 501 49 64 806 140330 405 8 18 951 141085 249 503 905 142219 616 143150 607 144176 303 486 619 145594 927 1465558 847 964 147087 844 148895 149397 783 855 150191 151167 231 304 60 415 85 605 49 842 997 152258 153069 541 914 25 154020 573 869 914 155139 947 156322 86 651 157362 586 711 158095 518 159388 93

III ciągnienie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 20.000 zł. padła na Nr. 70104.

75.000 zł.: 8627.

10.000 zł.: 31834 67377 71249 134428 152528.

5.000 zł.: 39713 52053 85831 98753 124683 152785.

2.000 zł.: 41525 78695 81225 82995 158258 150061.

1.000 zł.: 1282 2858 20960 31531 66626 71121 77759 81621 102773 109524 124854 150554.

500 zł.: 10975 14331 19201 33593 36027 37862 46114 53091 115393 122696 151214 152308 159569.

250 zł.: 1065 3668 7473 9278 14020 14035 14445 14802 18671 22759 24230 26781 30736 41736 41818 46283 47689 48768 52962 56119 61988 66136 67294 67712 68747 69337 70429 74752 81209 84237 85969 86606 92587 94598 96858 99340 100100 101549 103480 104135 110098 126524 126823 128786 130256 139923 141658.

Wygrane po 125 zł.

148 667 867 3326 5023 79 733 43 81 6500 49 7398 594 8054 173 783 10 52 12290 436 95 518 13021 39 295 708 846 15263 481 782 16868 17102 871 18671 19004 441 617 20453 931 21695 82 22085 706 23022 104 24401 804 26646 03 27321 28453 29005 403 30134 376 31091 134 611 787 88 913 32530 681 781 804 19 33599 34084 502 808 35143 340 840 36143 900 37031 134 627 38067 632 732 39642 706 44144 894 766 42004 548 43302 704 56 64 44677 45109 794 46099 788 47375 901 88191 716 49367 50329 419 546 856 80 51693 52134 889 948 64 54077 55 670 737 818 55869 56424 701 57450 58626 928 48 59179 209 323 61 453 782 138 413 61373 62396 63938 64378 499 880 65980 66157 775 756 884 67058 769 936 68061 945 75 69035 728 94 70151 53 70 327 71258 72073 364 812 66 73155 346 573 692 74637

76239 327 51 719 819 938 70 77889 78195 435 948 79398 821 80105 98 641 82 81215 82605 83442 831 84128 526 85507 837 86510 656 87310 88229 457 89566 814 91442 501 4 716 92335 465 84 995 93199 238 94277 679 884 95084 870 96101 232 41 316 36 97540 98613 533 637 99302 511 99 100468 10284 103312 443 10462 159 641 106894 930 107908 108516 816 109551 709 110659 111643 112926 113085 305 9 25 91 625 114301 115145 981 116210 117443 118203 391 119053 514

120682 121554 122136 356 460 95 506 829 938 123492 574 632 983 125166 126030 127166 128003 253 952 129087 665 840 130852 131023 66 112 573 648 132927 134168 734 135148 322 84 888 136142 739 806 138409 876 942 139079 240 693 747 831 140587 895 141028 841 85 142192 304 753 144304 713 145254 609 767 146140 56 990 147437 975 148153 512 800 919 149155 525 662 150309 151711 26 874 152188 90 239 959 153130 21 154196 705 155048 156807 157768 158996 158996

Wygrane po 62,50 zł.

1329 416 542 694 990 2128 626 3098 113 736 803 4129 297 364 922 5249 384 437 977 6162 521 926 65 7188 610 870 8699 9755 807 11467 818 48 63 12470 593 645 13072 629 14124 219 498 559 837 15311 16035 208 780 17000 40 400 667 968 18047 19073 122 273 432 717 821 20931 21025 34 142 568 22739 23153 234 24497 503 57 25205 94 447 66 572 883 26355 461 850 27231 95 646 715 16 28313 871 29136 30071 163 535 58 31204 381 407 92 32192 228 57 780 912 34 33041 103 89 640 725 41 834 89 34534 701 834 35489 596 36490 999 37029 124 56 853 38268 549 679 968 88 39268 40065 126 45 630 41139 248 470 42003 44 0604 812 43601 267 618 44260 73 326 514 20 50 800 45104 95 274 670 708 883 47096 120 417 88 95 745 866 48026 334 564 716 839 901 49182 261 50082 659 740 837 39 51495 514 834 52228 495 507 728 53014 303 906 18 87 54050 60 651 775 862 55049 439 59 503 706 40 56323 507 40 748 843 57027 240 338 52 432 628 745 956 97 58408 46 739 59013 250 313 715 60360 61245 465 589 76 61245 465 589 62847 923 63664 64319 50 553 65056 126 260 494 531 66050 267 94 334 902 67433 20 725 887 68385 493 69514 40 74 631 30 848 967

70389 71691 722 72110 826 73316 74164 222 336 503 75564 614 90 703 76254 795 934 77298 956 544 80018 108 578 895 975 81046 82 171 322 82412 24 39 344 84202 357 85062 304 86092 261 491 87541 637 789 835 88207 99 89241 90068 153 498 652 724 91698 92943 93112 88 427 527 42 66 915 31 94663 79 745 820 95002 475 786 878 96097 568 608 97540 682 972 98006 281 99 379 540 782 867 98006 279 81 923 32 55 99035 624 758 100018 113 214 43 313 604 88 967 101004 24 97 748 102004 2 202 23 490 574 606 16 103424 80 104263 105595 835 106725 107760 814 919 108471 915 30 109086 345 63 944 46 752 869 110277 530 111522 621 738 112211 114332 571 833 115237 309 988 115571 668 117487 516 99 117487 118 810 117 933 120321 651 769 72 976 122134 440 691 710 909 122429 668 123712 47 210 516 732 125461 588 627 74 956 126790 127346 521 99 01 50 13923 67 419 39 0 501 12 944 130072 671 76 825 998 131457 643 388 548 610 938 133110 217 68 836 134066 83 85 269 99 348

135166 454 621 947 136372 137040 423 658 90 138351 139582 681 140240 737 929 141588 142220 622 978 143544 770 144756 59 145372 804 146168 444 570 608 97 147720 148165 219 871 149101 62 381 617 945 105 804 151076 514 633 152073 85 152 601 736 97 822 153221 703 854 155095 224 156312 84 598 636 80 867 157336 81 713 53 158521 169536

IV ciągnienie

Wygrane po 125 zł

1341 2287 301 526 606 15 741 853 3169 708 4049 345 542 5383 6248 427 [illegible] 10522 917 11055 152 640 52 892 12065 68 120 462 77 13800 14094 566 690 710 15466 637 897 16337 976 17686 18447 689 92 904 19025 106 551 855 20018 387 742 335 21128 817 931 22014 458 822 52 926 23724 806 24216 25146 206 501 95 26176 470 864 27067 683 915 28059 221 549 867 71 814 29335 592 667 30945 31419 33079 93 607 34218 724 29 971 35441 36114 592 37013 434 623 38105 52 39055 62 195 844 40476 821 57 41012 839 42831 95 43178 247 767 825 63 44959 45702 14 46137 41 93 430 76 678 884 974 47111 48232 440 49262 77 83 698

50238 51181 309 561 813 73 52565 862 53366 874 383 54034 245 610 706 89 55021 267 510 74 886 56011 447 79 82 709 811 57370 534 837 58395 675 712 59123 265 383 506 621 93 814 47 60218 341 82 446 61232 324 400 400 614 868 906 62050 63982 65751 66047 67225 52 68 194 230 726 69151 832 851 70369 427 516 892 941 91695 737 72131 685 884 995 73032 305 49 413 631 790 937 76 74331 35 540 76147 49 531 752 77771 78055 79273 88 321 80376 82 663 80 753 81609 924 82095 644 83355 81 782 931 84912 85074 584 999 86228 829 87482 614 838 88271 380 633 886 981 89122 256 790 925 90126 52 239 91895 92424 93397 94015 195 611 95019 290 584 775 96014 212 97098 685 99251 83

100345 427 517 889 992 101290 102601 994 103444 880 104810 107232 108081 853 99 109110 110654 97 876 111670 112378 758 113364 114001 309 919 115065 123 550 740 116155 273 537 117183 119141 684 937 120927 121181 453 745 815 44 [illegible] 122380 123705 34 124185 733 125105 126905 126229 425 524 127607 897 956 128026 195 230 129593 130080 527 131127 133524 807 973 134867 135397 136452 94 603 137319 55 711 138293 394 525 189 423 76 633 140231 141501 89 757 74 142303 143091 739 91 144206 793 803 145048 310 647 14681 391 913 99 147119 735 148920 85 149250 687 873 150833 96 824 33 98 151227 371

153616 154027 155605 814 68 156021 162 775 903 157800 935 158402 159378 445 812

Wygrane po 62,50 zł.

126 362 775 2027 116 221 3022 60 114 254 538 4361 682 5029 97 6144 318 422 7792 934 3041 236 492 515 9172 422 676 99 826 964 10211 29 595 798 11086 525 64 697 12035 112 16 324 807 984 13011 775 82 953 14024 618 986 15306 411 906 63 16051 441 61 755 800 17031 408 633 38 18201 64 65 71 721 19312 15 22 429 48 942 20006 47 157 202 312 490 537 21069 176 215 352 424 762 22058 241 448 866 960 23475 520 674 24090 170 97 452 547 25569 640 928 26006 [illegible] 254 300 651 85 27569 28094 426 60 549 838 947 29170 72 417 21 625

30013 231 404 20 92 31098 408 516 98 820 32099 125 362 415 501 757 33911 89 34758 35697 36290 435 825 37026 551 38325 818 39444 681 40040 163 204 7 38 363 477 99 664 89 862 988 41206 323 28 785 98 974 43684 44195 636 93 798 45011 67 398 550 788 46283 838 589 769 47160 480 795 846 48052 139 213 81 319 88 496 547 910 39 49232 514 83 92 631 736 50191 261 78 464 987 81 51089 142 610 52059 265 83 482 53090 112 264 66 310 415 682 54043 467 55552 797 56891 962 57187 204 468 607 827

60146 590 657 751 61046 222 889 62091 123 265 643 711 21 8057 963 63920 64153 267 353 848 57 65025 62 263 558 765 864 66401 512 774 67192 479 556 769 68028 157 924 69009 368 86 583 687 841 70019 348 812 936 71131 77 363 547 634 89 72492 73203 420 547 849 74237 728 75707 24 926 76278 303 28 94 915 7036 159 78017 40 57 189 635 707 89 79780 979 80051 164 264 310 480 573 77 92 675 771 81 611 82399 432 640 714 852 97 810 14 92 96 83119 343 84781 991 85152 309 667 971 95 86042 483 710 87010 85 88827 89041 77 105 13 460 585

90362 608 888 91239 96 662 92090 153 433 93013 554 733 94726 54 75 95003 824 974 96004 20 193 502 97022 242 455 524 739 875 904 58 98303 898 99092 487 687 978 100189 506 79 101222 94 102062 332 62 488 94 103249 390 717 967 104059 149 496 106915 47 107130 48 63 108092 427 920 109259 77 799 110428 592 111590 423 49 62 762 112337 98 900 113442 76 796 114009 29 685 953 115084 320 37 444 866 980 116012 103 888 961 117500 770 118109 52 913 119324 120151 397 414 798 121726 122034 27 123139 577 124532 74 600 845 912 125520 36 744 876 82 126180 681 96 721 31 908 65 127301 596 967 128035 138422 526 605 129223 62 893 752 930 130082 87 486 647 131 790 964 132051 52 339 624 869 28 133794 850 134069 410 697 762 925 135026 318 615 60 773 900 57 136041 45 502 700 974 87 137031 332 473 853 138075 191 832 433 613 935 139066 229 53 829 140202 371 595 843 989 141097 148 90 561 890 922 142115 361 143086 384 711 45 144735 953 145238 586 661 59 721 956 146224 449 691 147127 64 95 939 148292 426 846 940 51 149480 625 754 833 150186 321 48 423 884 151825 427 69 656

152156 962 153108 378 451 94 154328 155907 156193 450 547 157012 382 158147 796 864 65 91 159076 644 808 918 94

Grenlandczyk musi mieć zdrowe zęby

Grenlandia nie jest krajem dla ludzi bezzębnych. Grenlandczyk, który nie ma zębów, jest człowiekiem godnym pożałowania w całym tego słowa znaczeniu. Nie należy się temu dziwić. Zęby dla człowieka w Grenlandii są uniwersalnym narzędziem, stosowanym przy wykonywaniu wielu prac w równej mierze, co w innych warunkach ręce. Duński lekarz Pedersen, który przez wiele lat mieszkał w Grenlandii i tam praktykował, jako lekarz - dentysta, stwierdził, że w okręgach, do których nie docierają towary kolonialne, tylko 1.8 proc. ludzi choruje na zęby, podczas gdy w okręgach, do których towary te docierają i są przez ludność powszechnie używane, procent chorych na zęby wynosi 29. Obecnie dr. Pedersen wyszukuje lekarzy - dentystów, chcących udać się do Grenlandii, by tam nieść pomoc ludziom w cierpieniach, które dawniej były im niemal zupełnie obce. Z badań doktora Pedersena można słusznie wyprowadzić na pozór paradoksalny wniosek, że cywilizacja źle wpływa na zęby. A jednak wniosek ten jest zupełnie prawdziwy, oparty na naukowych podstawach.

Z teatru Wielkiego

„Miłość Cygańska"

Operetka Fr. Lehára

„MIŁOŚĆ CYGAŃSKA", operetka Fr. Lehara.

Jedną z naczelnych idei obecnej dyrekcji Teatru Wielkiego jest **„przymierzanie"** operetek do gustu publiczności.

Tak było z „Księciem Szirasu" (kiedy to gmach Opery zamienił się **w kabaret**), tak jest z wystawianym obecnie jednym z arcydzieł sztuki operetkowej — „Miłością Cygańską" Lehara.

Widowisko to stawia przed wykonawcami bardzo trudne zadanie, gdyż wymaga pod względem wokalnym solidnego przygotowania (np. partia Zoriki), a nie pozwala równocześnie zapomnieć o pewnych walorach, które są niezbędne dla artystów występujących w operetkach. A więc przede wszystkim: warunki zewnętrzne, oraz pewne zdolności i umiejętności choreograficzne.

Wszystkich tych, którzy przyszli na „Miłość Cygańską", czeka poważne rozczarowanie.

Lucyna Messal, „polska Mistinguette", odtwarzająca jedną ze swych popisowych ról z dawnych czasów (hrabina Ilona), nie jest niestety Messalką z przed laty dwudziestu.

Powierzenie roli Joszrego p. **Wasielowi** wydaje się fatalną pomyłką. Ani stroną wokalną, ani zdolnościami aktorskimi nie zasługuje na to, aby mógł stanąć na deskach bądź co bądź Teatru Wielkiego.

P. Fedyczkowska, jako Zorika dała dużo ekspresji i zrozumienia w odtwarzanej przez siebie postaci. Jednak głos o nieprzyjemnym dla ucha przydźwięku oraz aparycja, nie pozwalają stwierdzić, aby i ta partia była trafnie obsadzona.

P. Szretterówna w roli 13-letniej „amantki" wydobyła dużo dobrych scenicznie momentów, lecz wyglądała zanadto karykaturalnie. Śpiewała słabo. Jedynym członkiem zespołu, który pod każdym względem stał na wysokości zadania, był p. **Szczepański.**

Poza tym wystąpili jeszcze pp.: **Granowski, Petecki, Bolko, Terenkoczy - Jastrzębska**, oraz po raz pierwszy w roli mówionej, wybitnie uzdolniona primabalerina **Barbara Karczmarewicz.**

Reżyseria p. Wołowskiego przewlekła i bez tempa.

Chór spisał się naogół dobrze. Orkiestra na wysokości zadania. Ciekawe i pomysłowe tańce ułożył **Pianowski.** Całością kierował **B. Tyllia.**

Zastępca.

Brylantowe brwi

i zaczerwienione oczy

Platynowe piękności paryskie postanowiły wynaleźć coś, co zakasowałoby wszystkie wariacje hollywoodskich gwiazd ekranu.

I wymyśliły. Zamiast używanego dotychczas tuszu do malowania rzęs i brwi, damy paryskie zaczęły używać proszku diamentowego.

Efekt był wspaniały. Wszyscy byli zachwyceni niedoścignioną oryginalnością tego pomysłu. Brwi i rzęsy piękności paryskich lśniły najczystszym diamentowym blaskiem. Lecz po pewnym czasie panie z przerażeniem zauważyły, że oczy pod działaniem drażniących kryształków diamentowych zaczynają się czerwienić.

Wkrótce jednak znalazło się wyjście. Okazało się, że pył złoty nie działa szkodliwie na oczy i odtąd niektóre ekscentryczne paryżanki noszą pozłacane brwi i rzęsy.

DOROTHY BLACK 39)

PRZYGODA

Powieść

Przekład autoryzowany z angielskiego

— Jeżeli nic nie zrobiłaś, to ci nic nie dowiodą. Bądź dobrej myśli. Jesteśmy na miejscu. To coś jak więzienie. Spojrzyj!

Auto zatrzymało się przed bramą posępnego gmachu, stojącego na piaszczystym placu. Gdy wysiadali, wartownik stanął na baczność.

Na dworze oślepiające słońce, wewnątrz chłód i mrok. Przy długim drewnianym stole w głębi trzej oficerowie. Między nimi puste krzesło. W kącie na krześle przygarbiony „pułkownik Kenton", z potarganą czupryną, bez śladu dystynkcji, z głową zwieszoną na piersi.

Naprzeciwko niego w niepokalanie świeżym szarym flanelowym garniturze z niebieskim kwiatkiem w butonierce, z nogą założoną niedbale na nogę, siedział — kto? — Paton i opędzał się natrętnej musze niebieską jedwabną chusteczką. Jego gładkie czarne włosy połyskiwały jak lakier w najlepszym gatunku. W ciemnych oczach migotały filuterne błyski.

Patrząc na niego, nikt by nie powiedział, że ten człowiek przeleciał samolotem połowę Europy w jak największym pośpiechu. Przeciwnie, robił wrażenie wygodnickiego, zadowolonego z siebie człowieka, któremu spadł z serca wielki ciężar. Spojrzał na Sue z zaciekawieniem i zachwytem człowieka światowego, który spotyka uroczą nieznajomą, a na Loraine z charakterystycznym zainteresowaniem, jakie mężczyźni wszelkich narodowości żywią dla gwiazd filmowych.

Sue przyglądała się wszystkiemu z uczuciem szczególnego oderwania, jakby chodziło o inną osobę, a ona była tylko świadkiem.

Puste krzesło zajął czwarty oficer, starszy od tamtych, z monoklem w oku. Minę miał znudzoną, obojętną i bardzo sympatyczny głos.

— Zaczynamy dochodzenie — powiedział spokojnie. — Major Paton. Kapitan Beaumaris. — Spojrzał, czy są obecni, skinął głową i wziął ołówek. — Jesteśmy w posiadaniu pewnych informacyj dotyczących osobnika, który podawał się za pułkownika Kentona, ale nie potrzebujemy ich tutaj wyłuszczać. Następnie mamy niezwykłe zeznanie tej pani, złożone przed kapitanem Beaumarisem, już potem gdy usiłowała doręczyć pułkownikowi Kentonowi papiery, przeznaczone dla kapitana, w czym jej przeszkodzono. Oczywiście nasuwa się wniosek, że ci dwoje należeli do jednej bandy i próbowali wejść w porozumienie. Czy to przypuszczenie jest słuszne, czy nie, dowiemy się prawdopodobnie od majora Patona. Majorze, proszę nam wyjaśnić, jakim sposobem znalazły się przez pomyłkę papiery z pańskich rąk w ręce tej pani.

Nachylił się nad stołem i pokazał ołówkiem na majora Patona i — na Sue, siedzącą przy Loraine. Bohaterka wielkiej przygody, podana wprzód, przysłuchiwała się słowom przewodniczącego z rozchylonymi ustami, jakby to była dziwna bajka o innej osobie.

— Czy pan major widział już kiedy tę panią?

Ciemne oczy majora Patona zatrzymały się badawczo na twarzy Sue.

— Nie, panie generale, nie przypominam sobie.

I posłał Sue nad stołem uprzejmy, z lekka melancholijny uśmiech, jakby mówił:

— Doprawdy żałuję.

VIII.

Spokojny głos mówił dalej:

— Panna Branscombe jednak utrzymuje, że pana zna. Możeby pan zechciał wysłuchać całej relacji z jej własnych ust?

Sue usłyszała swój własny głos, okropnie dziwny i daleki. Pomyślała z przerażeniem, że jej opowiadanie wyda się tym obcym ludziom nieprawdopodobne do wiary, bo sama wreszcie zrozumiała, jak bardzo fantastyczna była jej przygoda.

— Pracowałam w dziale futer w firmie Witherington. Pan major wszedł od ulicy. Zwróciłam na niego uwagę dlatego, że bardzo się śpieszył i wpadł na mojego szefa pana Lippingtona. Chodził po różnych działach, a ja za nim.

— Dlaczego pani to zrobiła?

(D. c. n.)

Reforma ustawodawstwa podatkowego

Nowe stawki podatku obrotowego

obowiązujące od 1 stycznia 1939 r.

Od 1 stycznia 1939 r. obowiązywać zacznie nowa ustawa o podatku obrotowym, wprowadzająca nowe stawki podatkowe od obrotu w przedsiębiorstwach handlowych i przemysłowych.

STAWKI

Obroty osiągnięte ze sprzedaży, lub wymiany nabytych w tym celu i nieprzerobionych towarów opodatkowane będą w wysokości 1.25 proc. Stawka taka opłacona będzie wówczas, gdy obroty takich przedsiębiorstw będą udowodnione prawidłowo prowadzonymi księgami handlowymi. Dla przedsiębiorstw nieprowadzących księgowości, stawka wynosić będzie 1.7 proc.

Dwie te stawki są podatkiem obrotowym, który będzie opłacało większość przedsiębiorstw handlowych, z wyjątkiem aptek, które opłacać będą po 3 proc. bez względu na to, czy prowadzą, czy nie prowadzą księgowości.

HANDEL ZIEMIOPŁODAMI

Stawka dla obrotów pochodzących ze sprzedaży na giełdach zbożowo - towarowych ziemiopłodów, mąki, otrąb i makuchów wynosić będzie 0.3 procent, jeśli prowadzone są prawidłowe księgi, w przeciwnym zaś razie stawka wynosić będzie 1.7 procent.

Stawka dla obrotów, pochodzących ze sprzedaży lub wymiany nabytych w tym celu towarów przerobionych przed dokonaniem sprzedaży lub wymiany, przy prawidłowym prowadzeniu ksiąg wynosić będzie 2.1 procent, bez prowadzenia ksiąg 3 procent.

Przedsiębiorstwa wydawnictw książek będą opłacały 1.25 proc. jeśli prowadzą księgi handlowe, w innym wypadku 1.7 proc.

CZYNNOŚCI KREDYTOWE

Od obrotów osiągniętych z czynności kredytowych, udowodnionych prawidłowymi księgami będzie opłacany podatek w wysokości 1.8 proc., przy nieprowadzeniu ksiąg handlowych 3 proc.

Zysk brutto z dokonanych operacyj obcymi walutami, dewizami, papierami wartościowymi opodatkowany będzie w wysokości 3 proc. od obrotu.

PRZERÓB Z CUDZYCH MATERIAŁÓW

Stawka podatku obrotowego przy obrotach nieprzekraczających 15.000 zł. rocznie osiągniętych z wynagrodzenia za przerób lub wytworzenie wyrobów, bądź półwyrobów z cudzych materiałów wynosić będzie 1.5 proc. bez względu na fakt prowadzenia lub nie ksiąg handlowych. Przy przekroczeniu kwoty 15.000 stawka podatkowa wzrasta do 3 proc.

Nie przekraczające 50.000 złotych rocznie obroty osiągnięte za świadczenie usług o charakterze rękodzielniczym opodatkowane będą w wysokości 1.5 proc. W razie przekroczenia sumy 50.000 złotych rocznie, przedsiębiorstwa prowadzące księgi handlowe będą opłacały 1.5 proc., a w razie nieprowadzenia ksiąg 2.1 proc. Przy obrotach przekraczających 100.000 zł. rocznie stawka podatkowa wynosić będzie 3 proc., bez względu na prowadzenie czy też nie ksiąg handlowych.

WYROBY NA WŁASNY RACHUNEK

Obroty osiągnięte ze sprzedaży lub wymiany surowców, półwyrobów lub wyrobów gotowych, wytworzonych przez płatnika na rachunek własny, jeśli nie przekraczają 50.000 zł. rocznie, a przy prowadzeniu ksiąg opodatkowane są w wysokości 1.5 proc. w razie nie prowadzenia ksiąg 2.1 proc. Przy obrotach powyżej 100.000 zł. rocznie stawka podatkowa wynosi 2.1 proc., przy prowadzeniu ksiąg handlowych, w innym zaś wypadku 3 procent.

Do powyższych grup należą wszystkie przedsiębiorstwa rzemieślnicze, które opłacać więc będą albo 1.5 proc., albo 2.1 proc., lub 3 proc. w zależności od swego obrotu i od tego, czy prowadzą księgi handlowe.

CZYNNOŚCI EKSPEDYCYJNE MAKLERSKIE

Stawka podatkowa od obrotów osiągniętych z wynagrodzeń ze ekspedycje, maklerstwo żeglugowe oraz przewóz osób i rzeczy wynosić będzie 2.6 proc.

Stawka zaś od obrotu osiągniętego z prowizji i innych wynagrodzeń za czynności komisu, pośrednictwa, wynosić będzie 6 proc., a obroty osiągnięte z tytułu kurtażu przez maklerów giełdowych na giełdach towarowych opodatkowane będą stawką 3 procent.

KARTY REJESTRACYJNE

Poza tym od 1 stycznia 1940 r. mają być wprowadzone zamiast świadectw przemysłowych wykupywanych w Urzędach Skarbowych, z których opłata idzie na rzecz Skarbu Państwa, a jedynie tylko drobne procenty na rzecz samorządu gospodarczego i terytorialnego, t. zw. karty rejestracyjne, za które będą pobierane opłaty na rzecz Związków Samorządu Terytorialnego, Izb Przemysłowo - Handlowych, Izb Rzemieślniczych i szkolnictwa zawodowego.

Na rok 1939 podatnicy obowiązani są wykupić normalne świadectwa przemysłowe.

Chrześcijańscy muzycy walczą

O umowę zbiorową

W związku z bolączkami zawodowymi muzyków chrześcijan odbyła się w lokalu Związku Zawodowych Muzyków Chrześcijan konferencja, na której przedstawiciele różnych zespołów muzycznych zapoznali prasę z losem muzyka zawodowca.

Umowa zbiorowa

Związek Zawodowych Muzyków Chrześcijan powstał w r. 1931 i skupia około 500 chrześcijańskich muzyków zawodowych. Spośród zrzeszonych, około 200 zatrudnionych jest w kawiarniach, dancingach, restauracjach, około 170 zatrudnia opera, radio i Filharmonia. W chwili obecnej głównym zadaniem związku jest przeprowadzenie pertraktacji o umowę zbiorową muzyków.

Projekt takiej umowy złożono już w r. ubiegłym w Inspektoracie Pracy i do tej pory pozostał on bez echa. Warunki jakie wysunięto nie są wygórowane. Żądania w sprawie wynagrodzenia są minimalne: od zł. 1 do 2 za godzinę z przerwą dziesięciominutową po każdej godzinie pracy oraz ustalenie godzin pracy do 5.

2 zł. za noc

A tymczasem niektóre kawiarnie i restauracje zatrudniając muzyka przez całą noc dają mu zaledwie dziesięć minut odpoczynku. Wynagrodzenie waha się zależnie od lokalu oraz zdolności. Bywa i tak, że znajdujący się w ciężkich warunkach muzyk gra kilka godzin za dwa złote, a niejeden lokal płaci orkiestrze samą kolacją.

Zawarcie umowy zbiorowej ukróciłoby wyzysk, podczas gdy w dzisiejszych warunkach restauratorzy zatrudniają w swych lokalach ludzi, którzy z zawodu są urzędnikami a nawet lekarzami (wypadki wcale nie sporadyczne), a tylko na wieczór z amatorstwa grają.

W Operze i Filharmonii

Nie o wiele lepiej przedstawia się los muzyków zatrudnionych w Filharmonii czy operze. Przeciętna gaża w Filharmonii wynosi około 200 zł. w operze od 200 do 350 miesięcznie, ale muzyk tu zatrudniony jest tylko przez sezon, w lecie zostaje bezrobotny. W dodatku przez okres ten nie może pobierać ubezpieczeń, ani korzystać z pomocy lekarskiej.

Wreszcie pobierający minimalną zapłatę muzycy muszą z własnych ... procent dla ZAIKSU za prawo produkcji utworów. Czyż tego nie powinien regulować właściciel lokalu, który i tak dolicza przecież do konsumcji około 20 proc. w czasie, gdy gra orkiestra?

Warto wreszcie poruszyć sprawę tzw. giełdy muzycznej, która obraduje tłumnie na pl. Napoleona. Jest to jakby pośrednictwo pracy, nielegalne i starannie zwalczane przez mandaty karne. Bezrobotni muzycy jednak zbierają się nadal stale i niezmiennie w poszukiwaniu pracy stałej lub przynajmniej dorywczej. Nie jest to jednak droga do stabilizacji warunków życiowych, do wytworzenia warunków sprzyjających rozwijaniu uzdolnień i talentów muzycznych.

W lutym 1939 r.

ks. Windsor wracają do Anglii

PARYŻ, 16. 11. W kołach zbliżonych do ks. Windsoru oświadczają, że rokowania prowadzone z angielskim dworem królewskim w sprawie powrotu księcia do kraju, mają przebieg pomyślny i zbliżają się do końca. Księstwo Windsoru mają zamiar udać się w lutym 1939 r. na stały pobyt do Anglii. Para książęca zamieszka w pałacyku Fort Belvedere pod Windsorem, w którym b. król Edward VIII rezydował w okresie poprzedzającym jego abdykację.

W związku z zamiarem powrotu do Anglii księstwo Windsoru zrezygnują z wynajęcia pałacyku hr. Sabini przy Boulevard Suchet w Paryżu. Pałacyk ten miał być wynajęty na dwa lata, a księstwo Windsoru mieli się przenieść do rezydencji w grudniu br.

Komendant posterunku w Markach

padł z ręki skrytobójcy

W środę wieczorem został zastrzelony przodownik P. P. Stanisław Goss, lat 52 komendant posterunku Marki. Na miejsce zabójstwa wyjechały z Warszawy władze śledcze. Ustalono, że Goss w chwili gdy wyszedł z ubikacji ogólnej, mieszczącej się na podwórzu, został śmiertelnie postrzelony z dubeltówki. Cały ładunek utkwił w plecach i szyi. Na odgłos strzału wybiegli z posterunku policjanci. Natychmiast wszczęto pościg za skrytobójcą. Jak ustaliły władze śledcze — zabójstwa dokonano z zemsty osobistej. Goss na chwilę przed śmiercią wrócił ze służby patrolowej.

Ś. p. Goss mieszkał w budynku przy szosie na I-szym piętrze. Na parterze zaś mieści się posterunek P. P. Pozostawił on żonę i czworo dzieci.

Ks. Bernard — królem polowania

Ks. Juliana przybyła bez córeczki

POZNAŃ, 17. 11. Ks. Bernard holenderski bawił w środę w Iwnie na polowaniu na bażanty. Polowanie przedpołudniowe odbyło się w Siedlcu, położonym o 3 km. od Iwna. Prócz brata ks. Bernarda uczestniczyło w polowaniu kilku ziemian z okolicy. Ks. Bernard zabił około 30 bażantów i został królem polowania.

W godzinach południowych przybyła do Iwna następczyni tronu holenderskiego, ks. Juliana, ale bez córki, wbrew pierwotnym zapowiedziom.

Wkrótce po przybyciu ks. Juliany, odbyło się śniadanie, po czym ks. w towarzystwie małżonka wyjechała bryczką na popołudniowe polowanie. Ks. Bernard robił zdjęcia z polowania, a następnie w pałacu iwieńskim fotografował grupy dziewcząt w strojach regionalnych. Ks. fotografował również konie ze słynnej stadniny iwieńskiej.

Po powrocie z drugiego polowania odbył się obiad, po czym około godz. 19-ej ks. Bernard i małżonka, brat ks. Bernarda odjechali samochodem przez Poznań zagranicę do Wojnowa.

RADIO

PIĄTEK 18. 11.

6.30 „Kiedy ranne". 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muzyka. 7.00 Dziennik. 7.15 Muzyka. 8.00 Audycja dla szkół. 11.00 Słuchowisko dla dzieci starszych „Katarzynka". 11.25 Uwertury Rossiniego i Mozarta. 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Audycja południowa.

15.00 Zagadka historyczna — audycja dla młodzieży. 15.25 Poradnik sportowy. 15.35 Muzyka obiadowa. 16.00 Dziennik. 16.08 Wiad. gospodarcze. 16.20 Rozmowa z chorymi. 16.35 Pieśni w wyk. S. Benoniego. 16.50 „Czy można kochać dziecko cudze jak własne?" — pogadanka. 17.05 Utwory Griega. 17.45 Skrzynka techniczna. 18.00 Audycja dla wsi. 18.30 Teatr Wyobraźni „Wyzdrowiał" — słuchowisko Janusza Meissnera. 19.10 „O zmroku" — koncert wieczorny. 20.35 Audycje informacyjne. 21.00 Chór Polskiego Radia. 21.15 Koncert symfoniczny. 22.30 Dzieło zbiorowe uczonych polskich o uczonych Wschodu — odczyt. 22.45 Muzyka. 22.55 Aud. informacyjne. 23.05 Wiadomości z Polski w języku francuskim.

NAJCIEKAWSZE AUDYCJE

16.50 „Czy można kochać dziecko cudze jak własne" — Jadwiga Krawczyńska.
18.30 „Wyzdrowiał" — słuchowisko J. Meissnera.
19.10 „O zmroku" — Koncert rozrywkowy.
21.15 Koncert symfoniczny z udz. Roberta Soetensa skrzypce.
22.30 „Dzieło zbiorowe uczonych polskich" — Jan Kuczawa.

WARSZAWA II

14.00 Trio Polskiego Radia. 15.00 Koncert popularny. 16.10 Reinhold Glier: Kwartet A-dur Nr. 2. 16.40 Wiadomości sportowe. Parę informacji. 15.50 Kącik solistów. 17.10 Pogawędka: Palenie pod płytą kuchenną. 17.25 Życie kulturalne stolicy. 17.40 Muzyka taneczna. 20.00 Wariacje — koncert popularny z płyt. 20.55 „Nocny gość" — opowiadanie. 21.15 II część Koncertu uroczystego ku uczczeniu łotewskiego święta narodowego. 22.15 muzyka taneczna. 23.00 Wiedeńscy kompozytorzy operetkowi.

STACJA KRÓTKOFALOWA

0.05 Utwory skrzypcowe. 0.25 „Uczmy się polskiej piosenki". 0.45 Dziennik. 1.00 Muzyka polska. 1.20 Wiersze śląskie i o śląsku. 1.30 „Z nad Olzy" — 10 pieśni ludowych. 2.00 „Żołnierzom Pierwszej Brygady" — felieton. 2.10 Harmoniści grają. 2.30 Program.

SOBOTA, 19. 11.

6.30 „Kiedy ranne". 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muzyka. 7.00 Dziennik. 7.15 Muzyka. 8.00 Audycja dla szkół. 11.00 „Śpiewajmy piosenki". 11.25 Pieśń bez słów. 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Audycja południowa.

15.00 „Tomcio Paluch na dnie morza". 15.30 Muzyka obiadowa. 16.00 Dziennik. 16.08 Wiad. gospodarcze. 16.20 Kronika literacka. 16.35 Recital śpiewaczy Władysława Ladisa. 17.00 Pog. akt. 17.10 KKO. 17.15 Ustrój państwa komórek — pogadanka. 17.25 „Wlazł kotek na płotek i mruga" — audycja muzyczno - literacka. 18.00 Audycja dla wsi. 18.30 Audycja dla Polaków za granicą. 19.15 Koncert rozrywkowy. 20.35 Audycje informacyjne. 21.00 Muzyka taneczna. 21.50 Koncert w wyk. Ork. P. R. z udz. Ireny Dubiskiej. 22.55 Aud. informacyjne. 23.00 Wiadomości z Polski w języku niemieckim. 23.15 Muzyka taneczna.

NAJCIEKAWSZE AUDYCJE

15.00 „Tomcio Paluch na dnie morza" — aud. dla dzieci.
16.35 Recital śpiew. Władysława Ladisa.
18.30 Audycja dla Polaków za granicą.
19.15 Koncert rozrywkowy.
21.50 Koncert Ork. P. R. z udz. Ireny Dubiskiej.

WARSZAWA II.

14.00 Muzyka obiadowa. 14.50 Muzyka popularna. 15.00 Wiadomości sportowe. 15.10 Koncert muzyki polskiej. [illegible] Życie kulturalne stolicy. 16.00 Muzyka taneczna. 18.00 Formy twórczości wielkich kompozytorów: Claude Debussy (płyty). 21.00 Ludwik v. Beethoven — Sonata fortepianowa Es-dur. 21.20 Umberto Giordano: „Fedora" — opera. 23.00 Fragmenty baletów — koncert.

STACJA KRÓTKOFALOWA

0.05 Koncert lekkiej muzyki na dwa fortepiany. 0.20 Zespoły polskich piosenkarzy. 0.45 Dziennik. 1.00 Muzyka ludowa. 1.30 „200 lat żołnierza polskiego" — audycja słowno - muzyczna. 2.00 „Narodziny i rozwój szkolnictwa polskiego" — pogadanka. 2.10 Polska Kapela Ludowa Feliksa Dzierżanowskiego.

—xox—

Leczył się wiśniówką

i poranił szwagierkę siekierą

Przed sądem okręgowym w Radomiu toczyła się sprawa przeciwko mieszkańcowi Garbatki pod Radomiem Michałowi Jałowcowi, oskarżonemu o ciężkie poranienie szwagierki Anny Jałowiec.

Jałowcowa wezwana została przez szwagra do pielęgnowania go w czasie choroby.

Pewnego dnia, kiedy kobieta podała choremu herbatę, Jałowiec po wypiciu łyku zawołał: „Chcesz mnie otruć!", poczem chwycił za siekierę i zadał szwagierce silny cios w głowę.

Nieprzytomną odwieziono do szpitala, gdzie przebywać musiała przez kilka tygodni.

Na rozprawie Jałowiec tłumaczył się, że krytycznego dnia był nieprzytomny, gdyż przedtem „leczył się wódką".

Po rozpatrzeniu sprawy sąd skazał Jałowca na pół roku więzienia.

Prezydent Katalonii

zabiega o rozejm

BERLIN, 16. 11. Niemieckie Biuro Informacyjne donosi na podstawie wiadomości z Barcelony, że prezydent Katalonii Aguirre udał się w misji urzędowej do Paryża, Brukseli i Londynu, gdzie zabiegać ma o poparcie żądania zawieszenia broni w Hiszpanii. Po klęsce, jaką poniosły wojska rządowe na froncie rz. Ebro, w całej Katalonii z dnia na dzień wzrasta dążenie do zakończenia wojny.

Nowy gmach

politechniki lwowskiej

W związku z zamierzoną budową nowego gmachu Politechniki Lwowskiej, w którym mieścić się będzie wydział mechaniczny, odbędzie się w dniu 26 b. m. uroczystość poświęcenia kamienia węgielnego pod ten gmach.

Poświęcenia dokona J. E. Ks. Arcybiskup Twardowski.

Zgon w pociągu

Tragiczny finał wycieczki do stolicy

Ubiegłej nocy w jednym z wagonów pociągu popularnego, stojącego na dworcu Wileńskim, znaleziono zwłoki Weroniki Traczykowej, właścicielki bufetu kolejowego w Zdołbunowie. Lekarz stwierdził śmierć wskutek zatrucia dwutlenkiem węgla, wydzielającym się z dużego samowaru.

Dochodzenie ustaliło, iż Traczykowa przyjechała do Warszawy pociągiem popularnym na uroczystości 11-go listopada, zabierając za wiedzą dyrekcji kolejowej, różne towary, które sprzedawała, podczas podróży, uczestnikom wycieczki, ponieważ w pociągu tym nie było wagonu restauracyjnego. Pomocnikiem Traczykowej był 18-letni chłopiec, Leon Semeniuk, pracujący w bufecie kolejowym w Zdołbunowie.

O tragicznej śmierci Traczykowej władze zawiadomiły telegraficznie męża jej, Romana, który zeznał, iż żona, jadąc do Warszawy, zabrała z sobą około 600 zł. Podczas rewizji, znaleziono przy Traczykowej jedynie portmonetkę z 43 zł., natomiast 600 zł., które miała w woreczku na piersiach — zginęło.

Wobec powyższego, Semeniuka aresztowano i pozostawiono do dyspozycji sędziego śledczego.

Ustąpienie

min. Holstiego

HELSINKI, 16. 11. Dziś prezydentowi państwa został doręczony list ministra spr. zagr. Holstiego, w którym ten prosi o zwolnienie go z zajmowanego stanowiska. W liście tym min. Holsti, w związku z cofnięciem mu przez parlament poborów posła w Bernie, które otrzymywał on razem z poborami ministra spr. zagr. oraz w związku ze stanem zdrowia, który wymaga, zdaniem lekarzy, pobytu w lżejszym klimacie, prosi o mianowanie go posłem w jednym z krajów zagranicą. Prezydent państwa przychylił się do prośby ministra Holstiego, uwzględniając jego dymisję i powierzył kierownictwo ministerstwa spraw zagranicznych czasowo ministrowi przemysłu i handlu Voionmaa.

Ujęcie

groźnego bandyty

Patrol policyjny w Poznaniu natknął się na znanego przestępcę, 26-letniego Zenona Hanysza, poszukiwanego przez władze. Hanysz na widok policjantów rzucił się do ucieczki. Policjanci wszczęli pościg i użyli broni. Hanysz został postrzelony w rękę i nogę, wobec czego odstawiono go do szpitala.

Ohydne świętokradztwo

w Gdyni-Chylonii

Nieujawnieni dotychczas sprawcy dopuścili się w kościele w Chylonii świętokradztwa. Wtargnęli oni po uprzednim rozbiciu okna do kościoła katolickiego w Gdyni - Chylonii, po czym rozbili skarbonki kościelne, pieniędzy jednak w nich nie znaleźli. Skradli dwa obrusy ołtarzowe wartości 200 zł., po czym niespostrzeżeni zbiegli.

Kotowania giełd warszawskich

GIEŁDA PIENIĘŻNA

Dewizy: Holandia 289.00, Bruksela 90.10, Helsinki 11.05, Londyn 25.03, Nowy Jork 5.32, Nowy Jork (kabel) 5.32,25, Oslo 125.70, Paryż 14.04, Praga 18.27, Sztokholm 129.05, Zurych 120.05.

Pożyczki: 3 proc. prem. inwest. 1-ej em. 83.63, II em. 88.00; 3 proc. premiowa inwestycyjna seriowa I-ej em. 92.75 — II em. 91.50; dolarówka 42.50, 4 proc. konsolid. 66.50; 4.5 proc. wen. państw 65.25; 5 proc. konwers. (po 100 zł.), 67.75;

Listy zastawne: 8 proc. ziemskie dolar. gwar. kupon 96.47; 4 i pół proc. ziemskie seria V 64.50; 5 proc. Warszawy 77.00; 5 proc. m. Warszawy (1933 r.) 73.25 (po 1000 zł.) 73.75, (1936 r.) 72.00.

Akcje: Bank Polski 132.00; Warsz. Tow. Fabr. Cukru 36.00; Węgiel 34.50 — 34.25 — 34.50; Lilpop 83.00; Modrzejów 20.50; Ostrowiec 65.25 — 66.50; Starachowice 43.50; Żyrardów 60.00.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Pszenica jednolita 20.00 — 20.50; żyto 14.00 — 14.50, jęczmień 15.00 — 15.50, owies I st. 16.00 — 16.75; gryka 16.75-17.25, proso 16.50 17.00, rzepak ozimy 44.00 — 44.50, wyka 19.00 — 19.50; groch polny 25.50 26.50 koniczyna biała 250 270 mąka pszenna gat. I 39.00 - 42.00, gat. II 30.50 — 32.50; żytnia gat. I 25.50 — 26.00; gat. II 15.00 15.50 żytnia razowa 19.50 — 20.00; otręby pszenne grube 10.25 — 10.75, średnie 9.25 — 9.75; miałkie 9.25 — 9.75; żytnie 8.50 9.00; makuchy lniane 19.50 — 20.00; makuchy rzepak 12.75 — 13.25; śrut sojowy 23.25 — 23.75, siano prasowane 6.00 — 6.50; słoma prasowana 4.25 — 4.75.

Fuksówka

Legii Akademickiej

W sobotę, dnia 19 bm. odbędzie się w salach Domu Medyków przy ulicy Oczki 7 dancing-fuksówka, urządzona staraniem Warszawskiej Legii Akademickiej.

Początek o godz. 20.30. Orkiestra B-ci Brodzińskich. Bilety w cenie 3 zł. normalne, 2 zł. studenckie do nabycia w L. A. U. J. P., Al. Ujazdowskie 25.

Fałszerze monet

skazani na więzienie

Przed sądem okręgowym w Chorzowie stanęli pod zarzutem fałszowania i puszczenia w obieg fałszywych 1-złotówek robotnik Tomasz Kawecki i jego żona.

W wyniku rozprawy, w czasie której udowodniono oskarżonym przestępstwo, sąd skazał Kaweckiego na 3 lata, żonę jego zaś na półtora roku więzienia.

Na pierwszy śnieg

do Zakopanego

W dniu 18 listopada br. rozpoczyna się zorganizowany przez Ligę Popierania Turystyki zjazd do Zakopanego — „Na pierwszy śnieg".

Karty uczestnictwa LPT na ten zjazd zawierają już opłacony 3-dniowy pobyt w jednym z lepszych pensjonatów zakopiańskich oraz służą do uzyskania 66 proc. zniżki kolejowej.

Cena karty łącznie ze wszelkimi świadczeniami oraz kuponem na bezpłatną wycieczkę autobusem do Morskiego Oka lub kolejką linową na Kasprowy Wierch — zł. 31.50.

Karty uczestnictwa są już do nabycia w Przedstawicielstwach LPT, na większych stacjach kolejowych oraz biurach podróży.

Uczniowie

dla armii

Uczniowie gimnazjum państw. im. Mickiewicza w Samborze zakupili ze składek 1 granatnik i 4 specjalne maski tlenowe.

Wręczenie daru armii odbyło się na dziedzińcu szkoły w obecności przedstawicieli władz.

Dwa projekty zorganizowania emigracji żydów

Kosztem 40 milionów funtów

Polska wysuwa swoje żadania

Ostatnie zarządzenia rządu Rzeszy zmierzające do całkowitej likwidacji żydów w Niemczech, będą miały znacznie szersze skutki niż to można było przewidywać w pierwszej chwili.

Depesze, które zamieszczamy poniżej, świadczą, że rozmowy w sprawie zorganizowania emigracji żydów mają poważny i konkretny charakter. Obok rozmów Londyn — Waszyngton na pierwszy plan wybije się inicjatywa holenderska, zwołania konferencji 7 mocarstw, poświęconej sprawie żydowskiej. Projekt holenderski przewiduje „specjalny“ sposób zorganizowania emigracji żydów z Rzeszy, a mianowicie najpierw „przeszkolenie kolonialne“ żydów w państwach sąsiadujących z Niemcami, a dopiero później wysłanie ich do nieokreślonych bliżej krajów zamorskich. Szanse realizacji takiego projektu są minimalne, gdyż żaden z sąsiadów Rzeszy nie zgodzi się na wpuszczenie do siebie żydów nawet „na przeszkolenie“.

Znacznie większe szanse ma projekt angielsko - amerykański. Przewiduje on emigrację żydów do krajów zamorskich, przy czym koszta emigracji w sumie 40 milionów funtów szterlingów w połowie pokryłaby Anglia, w połowie międzynarodowa finansjera żydowska, dla której suma 20 milionów funtów nie jest nieosiągalna.

Dokąd mieliby wyemigrować żydzi? Francja proponuje kolonie brytyjskie, w Anglii wymienia się konkretnie Guyanę brytyjską, w Waszyngtonie mówi się o wpuszczeniu 400 tys. żydów do Stanów Zjednoczonych i ulokowania pewnej liczby w republikach południowo - amerykańskich.

Dla nas kwestią najbardziej interesującą jest pytanie, czy akcja emigracji żydów obejmie również żydów z Polski? W chwili obecnej możemy w odpowiedzi na nie zwrócić jedynie uwgę czytelników na urzędowe doniesienia o krokach naszego M. S. Z. Należy im życzyć jak najpełniejszego powodzenia.

Kroki Polski

Urzędowa P. A. T. przyniosła dwie wiadomości, dotyczące sprawy emigracji żydów z Polski: Pierwsza wiadomość z Waszyngtonu brzmi:

W związku z rozważanymi projektami przyjścia z pomocą w szerszym niż dotąd zakresie uchodźcom żydowskim z Europy, ambasador Potocki przeprowadził w ostatnich dniach z miarodajnymi czynnikami amerykańskimi szereg konferencyj, w których, z polecenia rządu polskiego, wskazał na konieczność uwzględnienia również problemu emigracji żydowskiej z Polski.

Druga wiadomość dotyczy poleceń wydanych reprezentantom Polski w Londynie, Hadze i Brukseli:

Przedstawiciele dyplomatyczni rządu polskiego w Londynie, Hadze i Brukseli otrzymali instrukcję uważnego obserwowania rozwoju akcji, zmierzającej do okazania pomocy uchodźcom żydowskim. W szczególności winni oni baczyć, by w całokształcie rozważanego problemu zostały uwzględnione potrzeby emigracyjne żydów z Polski.

Anglia da 20 mil. funtów

Dwie koncepcje

zorganizowania emigracji

LONDYN, 16. 11. Korespondent dyplomatyczny „Evening News“ donosi, że projekt dyskutowany obecnie między Londynem a Waszyngtonem przewiduje sfinansowanie emigracji żydowskiej z Niemiec kosztem 40 milionów funtów szterlingów.

Plany idą w dwóch kierunkach: pierwszy zgodnie z propozycją rządu holenderskiego przewiduje, że państwa graniczące z Niemcami dadzą żydom tymczasowe schronienia, w czasie którego uchodźcy będą przysposobieni do osiedlenia jako koloniści w pewnych niezamieszkałych terytoriach zamorskich. — Drugi plan obliczony na dłuższą metę omawiany był wczoraj na konferencji ambasadora amerykańskiego Kennedy z prem. Chamberlainem i ministrem kolonii Mac Donaldem, przewiduje osiedlenie żydów w krajach zamorskich. Najbardziej konkretny projekt dotyczy Guyany brytyjskiej, w której, według opinii tutejszych ekspertów, możnaby osiedlić 10 — 20 tys. rodzin. Rząd angielski, zdaniem tego korespondenta, gotów byłby sfinansować ten plan w wysokości 50 proc., o ile drugie 50 proc. złożone będą ze źródeł prywatnych, t. zn. przez międzynarodową finansjerę żydowską.

Konferencja 7 mocarstw

PARYŻ, 16. 11. Zainicjowana przez rząd holenderski akcja w sprawie rozwiązania problemu żydowskiego na płaszczyźnie międzynarodowej przez przydzielenie żydom terenów emigracyjnych, gdzie mogłyby powstać większe skupiska żydowskie, komentowana jest w Paryżu z dużą dyskrecją.

Po konferencji, jaką odbył we wtorek wieczorem poseł holenderski w Paryżu z min. Bonnet, „Le Temps“ w numerze środowym stwierdza, że inicjatywa rządu holenderskiego w sprawie rozwiązania problemu żydowskiego jest interesująca zarówno z punktu widzenia humanitarnego, jak i politycznego. Konferencja 7-u mocarstw, zwołana celem rozwiązania problemu żydowskiego, nie byłaby bezowocna. W każdym razie będzie ona z góry ograniczona ramami możliwości uczestników.

O ile chodzi o samą Francję, która przepełniona jest uchodźcami politycznymi, to jej możliwości — oświadcza „Temps“ — są wyczerpane. „Temps“ natomiast widziałby chętnie rozwiązanie problemu żydowskiego przez przydzielenie żydom terenów emigracyjnych w posiadłościach kolonialnych Imperium Brytyjskiego. Dziennik podkreśla mianowicie, iż ambasador amerykański w Londynie p. Kennedy, poruszył z rządem brytyjskim sprawę utworzenia ośrodków żydowskich w posiadłościach kolonialnych brytyjskich. Poza tym zaznacza, iż rząd amerykański byłby skłonny sam przyjąć 300 do 400 tysięcy uchodźców i wywrzeć wpływ na republiki południowo-amerykańskie, by ze swej strony ułatwiły imigrację uchodźców żydowskich.

Projekt Chamberlaina

LONDYN, 16. 11. W środę przed południem odbyło się tygodniowe posiedzenie gabinetu, na którym m. in. omawiany był obszernie problem emigracji żydów z Europy.

W kołach politycznych oczekuje się, że w wyniku tej narady premier Chamberlain ogłosi w ciągu najbliższych dni poważny projekt, co do którego toczą się obecnie rokowania między Londynem a Waszyngtonem. Projekt ten ma rzekomo umożliwić emigrację żydom europejskim do niektórych kolonii brytyjskich oraz Południowej Ameryki.

Obliczane jest, że na obszarach tej kolonii brytyjskiej możnaby osiedlić 10 do 20 tysięcy rodzin żydowskich, czyli mniej więcej około 50 tysięcy osób. Ponadto rozważana ma być również możliwość osiedlenia 3 do 4-ch tysięcy rodzin, czyli około 10 tys. osób w Australii. Minister Mac Donald poruszy sprawę tę już z wysokim komisarzem Australii w Londynie Brucem. Decyzja zależy oczywiście od rządu australijskiego.

Wreszcie brana jest również pod uwagę możliwość znalezienia pewnych terenów w Afryce na brytyjskich obszarach kolonialnych. Dowodem rzeczowego podchodzenia do tej sprawy jest zresztą artykuł redakcyjny w dzisiejszym „Times“, który, wskazując na konieczność czynów zamiast słów, oświadcza, że „niewątpliwie istnieje dosyć miejsca dla wielu uchodźców niektórych częściach brytyjskiego imperium kolonialnego“. „Times“ również przytacza możliwość poczynienia pewnych kroków przez dominia, wymieniając przede wszystkim Australię. Warunkiem kolonizacji żydów na obszarach imperium brytyjskiego musi być, zdaniem „Times“, osiągnięcie przez dyplomację brytyjską zgody władz niemieckich na zezwolenie żydom opuszczenia Rzeszy choćby z częścią ich kapitałów.

LONDYN, 16. 11. Międzynarodowa komisja złożona z 37 państw, które brały udział w konferencji w Evian dla spraw uchodźców, zwróciła się do rządu niemieckiego z propozycją wysłania do Berlina dyrektora stałego komitetu konferencji w Evian Amerykanina Eublee, celem przedyskutowania planu emigracji żydowskiej z Niemiec. Rząd niemiecki dotychczas nie odpowiedział na tę propozycję, która zrobiona została w ub. tygodniu.

Francja i Anglia powiedziały

Dwa razy - nie

w sprawie żądań kolonialnych Niemiec

PARYŻ, 16. 11. Premier Daladier przyjął w środę wiceprzewodniczącego komisji kolonialnej Izby, Tattingera, który dał wyraz życzeniu komisji wysłuchania premiera na temat aktualnych zagadnień kolonialnych.

W sprawie tej prezydium rady ministrów ogłosiło o godz. 13-tej następujący komunikat: Rząd francuski jeszcze przed kampanią w sprawie zagadnień kolonialnych sformował swe stanowisko w tej sprawie. Już kilka tygodni minęło od chwili, kiedy oznajmiono iż Francja sprzeciwi się wszelkiemu naruszeniu swego imperium kolonialnego i że utrzyma stanowczo w całości swe posiadłości w stanie, w jakim powstały one w końcu wojny światowej. Nie rozpatrywano nigdy żadnej cesji terytorialnej pod tym względem. Rząd ponawia zaprzeczenia, jakie już przeciwstawił fałszywym informacjom, jakoby zagadnienie kolonialne miało być poruszone podczas zbliżających się rozmów francusko-angielskich.

Deklaracja premiera Daladiera wywołała duże wrażenie w kołach politycznych.

LONDYN, 16. 11. W Izbie Gmin sprawa kolonialna była w środę również parokrotnie poruszana. Poseł Henderson z Labour Party domagał się zapewnienia, że W. Brytania nie jest już więcej związana przez tajną konwencję z Niemcami (z r. 1848), według której w wypadku, gdyby Portugalia pragnęła sprzedać swoje obszary kolonialne w Afryce, między W. Brytanią, a Niemcami miałoby nastąpić porozumienie co do podziału takich obszarów portugalskich pomiędzy W. Brytanię i Niemcy.

Parlamentarny podsekretarz stanu spraw zagranicznych Butler, odpowiedział, że rząd brytyjski nie uważa, aby przedwojenna konwencja posiadała dziś jakąkolwiek bądź siłę obowiązującą. Poseł Henderson zapytał wobec tego, czy w dalszym ciągu rząd brytyjski stoi na stanowisku deklaracji, złożonej w roku 1937 przez ministra Edena, że W. Brytania nie zamierza zawrzeć z Niemcami żadnej ugody kolonialnej kosztem innych mocarstw. Podsekretarz stanu Butler uchylił się od odpowiedzi na to pytanie.

Wreszcie, gdy poseł Kennedy z Labour Party domagał się zapewnienia, że w jakichkolwiek rozmowach lub negocjacjach dotyczących niemieckich roszczeń kolonialnych W. Brytania użyje swego wpływu, aby nie nastąpiły żadne zmiany, które nie byłyby poparte wolą większości ludności danych kolonij. Kanclerz skarbu sir John Simon w zastępstwie premiera z naciskiem oświadczył ponownie, że rząd brytyjski w ogóle nie ma na uwadze przekazania jakichkolwiek terytoriów kolonialnych, znajdujących się pod kontrolą brytyjską.

Tajemniczą łódź № 852

znalazł „Pułaski“ na Atlantyku

GDYNIA, 16. 11. W środę rano przyszedł do portu gdyńskiego z Ameryki Południowej s/s „Pułaski“, przywożąc pasażerów i 2.800 tonn ładunku.

W czasie ostatniego swego rejsu, dwa dni po wyjeździe z Dakaru do Gdyni — w dniu 8 b. m. napotkano na pełnym Atlantyku samotną szalupę rybacką, unoszoną przez fale. Statek zatrzymano i łódź zabrano na pokład. Łódź miała kompletne wyposażenie, sieci rybackie, przynęty na łowienie ryb, fajki, tytoń i t. p. Na burcie łodzi były znaki: półksiężyc, gwiazdy, oraz nr. 852. Wokoło szalupy pływały stada rekinów, co pozwala przypuszczać, że załoga szalupy padła ofiarą tych drapieżców. Łódź, której pochodzenia nie zdołano stwierdzić, przywieziono do Gdyni.

Zamach na Kaganowicza

Zwolnienie komisarzy rolnictwa i poczty

MOSKWA, 16. 11. Na szosie Moskwa — Kaługa wydarzyła się katastrofa samochodowa, której uległ komisarz ciężkiego przemysłu Łazarz Kaganowicz. Według pogłosek katastrofa ta pozostaje w związku z planowanym zamachem na komisarza. Kaganowicz odbywał podróż inspekcyjną do Kaługi, gdzie miał przeprowadzić kontrolę budowy nowej fabryki chemicznej. W pobliżu Kaługi samochód z nieustalonej narazie przyczyny zarzucił i spadł do przydrożnego rowu. Kaganowicz odniósł lekkie obrażenia, zaś jego sekretarz jest ciężko ranny.

Sowiecka agencja telegraficzna „Tass“ oficjalnie donosi, że ludowi komisarze rolnictwa oraz poczt i telegrafów zostali zwolnieni z zajmowanych stanowisk. Na ostatnim posiedzeniu Sownarkomu ZSRR zatwierdzono nominację nowego komisarza rolnictwa Benedyktowa. Komisariat poczt i telegrafów nie został jeszcze dotychczas obsadzony.

Atatürk

zamiast Ankary

STAMBUŁ, 16. 11. Rząd turecki wniósł do zgromadzenia narodowego wniosek, domagający się zmiany dotychczasowej nazwy stolicy Turcji — Ankary na Atatürk w dowód uznania dla zasług Kemala Atatürka.

Chvalkovsky

jedzie do Berlina

PRAGA, 16. 11. Minister spraw zagranicznych dr. Chvalkovsky oraz minister spraw wewnętrznych gen. Husarek wyjechać mają w dniu jutrzejszym do Berlina. Wyjazd nastąpi prawdopodobnie po południu po posiedzeniu sejmu i stoi w związku z toczącymi się w Berlinie rokowaniami delimitacyjnymi czesko - niemieckimi, w szczególności z odstąpieniem dalszych terenów Czecho - Słowacji Rzeszy po definitywnym ustaleniu granicy, o czym wczoraj donosiliśmy.

Chamstwo i denuncjacja

„Dziennika Ludowego”

„Dziennik Ludowy“ pisze:

W katolickim piśmie „Prąd“, a następnie w „Prosto z mostu“ ukazał się nowy artykuł Adama Doboszyńskiego, podpisany literami A. D. Jak wiadomo, Doboszyński, oskarżony o szereg zbrodni pospolitych, przebywa od dwóch i pół lat w więzieniu. Z artykułu jego jednak wynika, iż ma on do rozporządzenia najnowsze wydawnictwa, nie mówiąc o przyborach do pisania.

Z wypowiedziami Doboszyńskiego polemizować nie będziemy, gdyż człowiek, siedzący w więzieniu, nie ma możności odpowiadania. Dość dziwnie coprawda brzmią takie słowa, jak „celem ustroju gospodarczego jest wytworzenie w życiu doczesnym warunków materialnych, najbardziej sprzyjających budzeniu się uczuć religijnych“ w artykule człowieka, który zorganizował zbrojny napad na bezbronne miasteczko.

Nic oczywiście nie mamy przeciwko temu, by Doboszyński w swym więzieniu mógł czytać i pisać, choć dość dziwnie wyglądają te przywileje wobec nowego reżimu więziennego i wówczas, gdy odmawia się tych rzeczy innym więźniom, naprzykład dziennikarzom, osadzonym za drobne przekroczenia prasowe.

„Dziennik Ludowy“ nie chce coprawda polemizować z Doboszyńskim, gdyż jest w więzieniu i nie może się bronić, natomiast denuncjuje go i obrzuca obelgami („oskarżony o szereg zbrodni pospolitych“).

Takie zachowanie się trzeba scharakteryzować zwięźle: chamstwo i denuncjacja.

REDAKCJA: Warszawa Al. Jerozolimskie 121. Telefony 666-62 (sekretariat 664-99 (ogólny).
ADMINISTRACJA: Warszawa Nowy Świat 15 m. 1 — I piętro Zarząd i Dział Ogłoszeń tel. 224-40 Kierownictwo biura kasa buchalteria 224-50 Prenumerata tel. 309-32 Konto rozrachunkowe Nr 2. Konto P. K. O. Nr 23.400 Skrzynka Pocztowa 145 Adres telegraficzny: ABC Warszawa
PRZEDSTAWICIELSTWA: Łódź, Piotrkowska 103 tel. 111-44 Biuro czynne w godz. 10—13. 15—18 Poznań, 27 Grudnia 2 Włocławek, Cyganki 34, 135 Kalisz, Rzeźnicza 4, tel. 477 Katowice ul. Starowiejska 3
PRENUMERATA: miejscowa (z odniesieniem do domu) i na prowincji zł 2.30 miesięcznie; wydanie B wraz z dziełami Sienkiewicza zł 3.30 miesięcznie Za granicą zł 4.00 Wyd B (z premią książkową) 5.50.
Za zwrot nadesłanych, a nie zamówionych rękopisów redakcja nie odpowiada.

Redaktor naczelny: Jan Korolec

Wydawca: Spółka Wydawnicza „ABC“ Sp. z ogr. odp.
Odbito w „Drukarni Literackiej“, Warszawa, Al. Jerozolimskie 121

Redaktor odpowiedzialny: Henryk Wysokiński.